Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT — פּרייז 20 גראָשען — היינט 10 זייטען.

נייער פאָלקסבלאַט

אינטערנאַציאָנאַלע יודישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 138/16138	Łódź, Niedziela 16 czerwca 1929 r.	זיבעטער יאהרגאנג	לאָדז זונט. ג ח סיון תרפ"ט	Nr. 138/16138

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71. | אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּיעטריקאָווער 21, טעל. 24-71

יודישע פאָלקס=באַנק

אין לאָדז, גלובנאַ 41, געז. מ. ב. ה.

7957

(פריהער: לייה= און שפּאר=קאַסע פאַר דער אַרבייטענדער אינטעליגענץ אין לאָדז).

היינט, זונטאַג, דעם 16. יוני, 7 אָוונט קומט פאָר אין לאָקאַל פון דער יודישער פאָלקס-אוניווערזיטעט, שענקיעוויטשאַ 3/5

די אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון אונזער קאָאָפּעראַטיוו.

אכטונג, שטריקער!

איך מאַך בעקאַנט, אַז מיין מעכאַנישע שלאָסער=ווערקשטעל איז איבערגעטראָגען פון נאָוואָמיעסקאַ 6

אויף 36 פּאָלודניאָוואַ 36

עס ווערען געמאַכט: אייזערנע טישען, רינגעל-אַפּאַראַטען, גאַרן-שטענדער מיט פּאָרצעלאַן-אויגען, אויסטייל קעס, שלאָסער, פערשידענע רעפּאַראַטורען ווי אויך שווייסען. די בעשטעלונגען ווערען אויסגעפיהרט שנעל און פּינקטליך.

מיט אַכטונג B. WEREBEJCZYK, Łódź, Południowa 36

אויפפאָדערונג!

דערמיט פאָדערן מיר אויף אַלע בעגלויביגע פון דער פירמע

PIOTR FERDYNUS, Gdynia

צו קומען היינט, זונטאָג, דעם 16-טען יוני ד.י. פּינקטליך 11 אַ זייגער פאַרמיטאָג אין צענטראַלען סוחרים-פאַראיין (פּיעטריקאָווער 10) וועגען זעהר אַ וויכטיגע אָנגעלעגענהייט.

Jakób I. Cwilling, Północna 1
Jakób Kogut, 6-go Sierpnia 32

בצער עמוק הגון קודר אנו מודיעים על פטירת חברנו הרה"ג פאר המדות

ר' יואל בהרב ר' דוד זצ"ל פוקס

מסומפולנה

אבדק"ק בלשקי

ששבק"ח ביום ו', א' דשבועות בלודז בשנת המ"ז לימי חייו.

כל חברי מזרחי וצעירי מזרחי מתבקשים לקחת חבל בהלוית הנפטר ממעונו קמיננה 22, שתהי' היום ביום א' בשעה 12 בצהרים.

ועדי מזרחי וצעירי מזרחי.

לאָזט נישט הפקר אייער פערמעגען

בעסער איהר פערזיכערט אויף זומער-וואוינונגען, קלינגט אָן טעלעפאָן 75-88, וועט מען אייך פערזיכערן אייערע וואוינונגען, פאַבריקען און געשעפטען פון פייער און גנבות צו זעהר צוגענגליכע בעדינגונגען.

7418

אינספּעקטאָר פון גרויסן אונ קאַפּיטאַל-פערזיכערונג

ח. קאַנסקער, קאַמיענאַ 9,
טעלעפאָן 75-88.

טוריזמעטער

קראַנקע אויף מאָגען-קאַטאַר, אויפבלאָזונגען, קרעמפען, ווייטאָגען, אומפערדייליכקייט, אַפּעטיטלאָזיגקייט, אַלגעמיינע אָפּשוואַכונג, האָבען צורוק-געווינען דאָס געזונד, בעגנ-צענדיג קריטיקצער פון דעם בעריהמטען אויף דער גאַנ-צער וועלט ד"ר דימעל, פּראָ-פעסאָר פון יאַגעלאָנסקי אוניווערזיטעט. פאָדערט די אומזיסטע בעלערענדע בראָ-שורקע. אדרעס:

LISZKI-APTEKA

Dr. med.
W. EYCHNER
גינעקאָלאָג-אַקושער
זגערזשער 11.
טעל. 84-72
נעמט אָן פון 6—8 אָוונט.

דאַמען-פּאַלטענס

גאַבאַרדין, זיידענע, בערבערען, גומי-פּאַלטענס ווי אויך שווה-וואַרען צו קאָנקורענץ-פרייזען, עמפּפעהלט

„קרעדיטפאַל"

לאָדז, פּיעטריקאָווער 70, פראָנט, 2. שט.
אויף ראַטעס און פאַר קאַסע.

PEPEGE

דאַמען= און הערען= גומי=מאַנטלען

די נייעסטע זאַכען, ווי אויך

ספּאָרטאָווע און לודאָווע שיך

צו פאַבריקס-פרייזען צו בעקומען ביי דער פירמע

O. BERGER i D. FLATTO

נאָוואָמיעסקאַ 3 אין הויף געוועלב נומער 32

Dr. DONCHIN

מאָניושקי 1, טעלעפאָן 97-9
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אינערע קראַנקהייטען
נעמט אָן טעגליך פון 10—1 מיטאָג און 4—7 נ.מ.
זונטאַג פון 10 ביז 1 בייטאָג.

Dr. med.
S. Heinrich

ספּעציאַליסט פאַר
קינדער= און אינערליכע קראַנקהייטען
עמפּפאַנגט אין ישאַקאָוויץ
ווילאַ סאָקאָלאָווסקי ביי דער באַהן-סטאַציע

Dr. med. STUPEL

.12 Szkolna 12.

ספּעציאַליסט פאַר אויגן, נאָז און האַלז קראַנקהייטען, צענער-שמערצען, לייכטער אונרוה, רענטגען-שטראַלען און קוואַרץ-לאַמפּ, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 6 ביז 9 אין אָוונט.

Dr. med.
H. Lubicz

צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 32-41
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער שוואַכע קראַנקהייטען, היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּע (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונט.

Dr. Z. Rakowski

ספּעצ. פאַר אויערן, נאָז, האַלז- און לונגען-קראַנקה.
קאָנסטאַנטינער 9, טעל. 27-81.
[illegible]

Dr. med.
J. BETTE

ספּעציאַל-אַרצט פאַר אינערליכע און קינדער-קראַנקה.
פּיעטריקאָווער 6, טעל. 44-95.
נעמט אָן פון 8 ביז 11 און פון 4 ביז 6 אָוונט.

Dr. med.
B. Robinzon

אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען.
פּעטריקאָווער 10, טעל. 31-86
נעמט אָן פון 8—9½ פריה און פון 3½—4½ נאָכמ.

Dr. med. I. WAJNBERG

CEGIELNIANA 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען-און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע... אין דער היים פון 3—5 נאָכמיטאָג.

יודישע צענטראַלע עמיגראַציע-געזעלשאַפט

„יעאס"

אָפּטיילונג אין לאָדז, פּיעטריקאָווער 10.

טראַקטאָר-שאָפערן-קורסען פאַר עמיגראַנטען!

עמיגראַנטען, וואָס ווילען זיך אויסבילדען אַלס גוטע טראַקטאָר-שאָפערען האָבען אַ געלעגענהייט זיך אויסצולערנען דאָס פאַך ביי מינימאַלע קאָסטען.

איינשרייבען קען מען זיך נאָך היינט, זונטאַג און מאָרגען דעם 17-טען ד.ח. אין ביוראָ פון דער עמיגראַציע-געזעלשאַפט, פּיעטריקאָווער 10, פראָנט 1-טער שטאָק (אין לאָקאַל פון סוחרים פאַראיין, צימער 6) פון 10 ביז 2 בייטאָג.

קאָנפעקציאָנערן-פערבאַנד לאָדז קאָנסטאַנטינער 10

אַלע קאָנפעקציאָנערען

7958

אין לאָדז, ווערען געבעטען צו קומען אויף דער

פערזאַמלונג

וועלכע קומט פאָר היינט, זונטאַג, דעם 16. ד. מ. 8 אָוונט אין אייגענעם לאָקאַל קאָנסטאַנטינער 10. טאָגעס-אָרדנונג: די געשעפטע לאַגע אין דער קאָנפעקציאָנס-בראַנשע. אין אייגענעם אינטערעס ווערט איהר געבעטען צאַהלרייך צו ערשיינען. די פערוואַלטונג.

דער בעוואוסטער

רעסטאָראַן פון מ. פאַגעלמאַן

מאַכט בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום, אַז ביי מיר איז צובעקומען געשמאַקע

פריהשטיקען, מיטאָגען און אָווענטברויטען

מילכיגע און פליישיגע

מיטאָגען פון 2.50 זל. אָווענטברויט 1.20 זל.

דער בופעט איז פערזעהן מיט אין און אויסלענדישע געטראַנקען.

דער רעסטאָראַן איז אָפען ביז 2 אַ זייגער ביינאַכט.

מיט אַכטונג מ. פאַגעלמאַן, צעגעלניאַנאַ 42. טעל. 20-78

„באַר וואַרשאַווסקי"

19 נאָוואָמיעסקאַ 19, טעל. 23-63

מאַכט דערמיט בעקאַנט, אַז מאָנטאַג, דעם 17-טען יוני ד.י. ווערט

ג ו ט ע און גרויסגעגעבען

געשמאַקע מיטאָגען

ווי אויך אַלע סאָרטען ביער, פּאָרטער און מעהד, ווי אויך

אָווענד-ברויטען מילכיגע און פליישיגע.

אכטונג! יעדען אָווענד ווערט געגעבען פּאַרלאַפאַ=קאָנצערט

פון די בעסטע וועלט-חזנים און אָפּערן-זינגערס. בעדינונג פריי.

בעמערקונג: שבת און יום-טוב ווערען אָנגעשיקט פּעקלעך ביער אַהיים.

מיט אַכטונג נתן פאַרבער
אינהאַבער פון
„באַר וואַרשאַווסקי", נאָוואָמיעסקאַ 19

7870

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דער

פאַמיליע קליינבוים

צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליכע טאָכטער און שוועסטער

נ"ע מינא

זייט פון גאָט געטרייסט!

7963

סאַלאַ נאָוואַק, פעלאַ דיאַמענט, מאַניאַ ווינבערג

פראטעסט פון דער פוילישער רעגירונג

צוליב דעם ארויסטריט געגען פוילישען קאנסולאט אין טיפליס

וואַרשאַ, 15 (טעלעפאָניש) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער לעצטער אינטערווענץ פון דעם רוסישען געזאַנדטען אין וואַרשאַ, באַגאָמאָלאָוו, צוליב דעם, וואָס די פוילישע מאַכט האָט אַנטייל־גענומען אין דער פייערליכער אַקאַדעמיע צוליב דער אומאָפּהענגיגקייט פון גרוזיען, האָט די סאָוויעטישע פּרעסע אונטערגענומען אַ סיסטעמאַטישע קאַמפּאַניע געגען דער פוילישער רעגירונג.

צוליב דער האָזיגער קאַמפּאַניע זענען אין טיפליס פאָרגעקומען עטליכע אַנטי־פּאָליטישע מיטינגען, אויף וועלכער מ'האָט אויפגעפאָדערט די בעפעלקערונג צו בעזייטיגען פון טיפליס דעם פוילישען קאָנסולאַט.

דעם 12. יוני איז פאָרגעקומען אַ ספּעציעלע דעמאָנסטראַציע פון עטליכע הונדערט פּערזאָן, וועלכע זענען אַוועק אונטערן בנין פון פוילישען קאָנסולאַט. אויסרופענדיג פערשידענע בעליידיגענדע ווערטער געגען פוילען, איז דער קאָנסולאַט בנין בעוואָרפען געוואָרען מיט שטיינער פון וואָס עס זענען אויסגעהאַקט געוואָרען אַלע שויבען און די אינערליכע איינאָרדנונג איז בעשעדיגט געוואָרען.

צוליב דער אַנטי־פוילישער אַרויסטרעטונג אין טיפליס, האָט דער פוילישער געזאַנדטער אין מאָסקווא, פּאַטעק נעכטען אָפּגעגעבען אַ קאַטעגאָרישען פּראָטעסט פון דער פוילישער רעגירונג אין מאָסקווער קאָמיסאַריאַט פאַר אויסערן־ענינים. דער געהילפס־קאָמיסאַר פאַר אויסערן־ענינים קאַראַכאַן האָט גענומען אין אַכט דעם פוילישען פּראָטעסט און האָט אויסגעדריקט אין נאָמען פון דער סאָוויעטישער רעגירונג זיין טיפסטען בעדויערען צוליב די בעדויערנסטווערטע געשעהענישען אין טיפליס.

דער מיניסטער פּאַטעק האָט דערויף געענטפערט, אַז ער וואַרט וועגען דעם דאָזיגען קאָנפליקט אויף נייע אינסטרוקציעס פון דער פוילישער רעגירונג.

שאַרפע פּראָטעסט־רעזאָלוציעס פון „וויזוואָלעניע“

וואַרשא, 15 (טעלעפאָניש) ס'האָט זיך געענדיגט דער צוזאַמענפאָהר פון „וויזוואָלעניע“. ס'זענען אָנגענומען געוואָרען אַ רייה זעהר שאַרפע רעזאָלוציע. צווישען אַנדערע איז בעשלאָסען געוואָרען צו פּראָטעסטירען געגען די שריפטליכע אַרויסטריטען פון מאַרשאַל פּילסודסקי, דער צוזאַמענפאָהר האָט זיך אויך סאָלידאַריזירט מיט דער אַקציע פון „וויזוואָלעניע“ קלוב אין דער פּראַגע פון געוו. מיניסטער טשעכאָוויטש. ס'איז ווייטער בעשלאָסען געוואָרען צו פיהרען דעם שאַרפסטען קאַמף מיט דער איצטיגער רעגירונג.

דער צוזאַמענפאָהר האָט בעפולמעכטיגט דעם פּאַרלאַמענטאַרען־קלוב זיך צו פערשטענדיגען מיט די איבריגע פּויערים־ריכטונגען.

אין קאַמף פאַר יודישער רעכט אויף אַרבייט

ירושלים, 15 (י.ט.א. טעלעגראַפיש). די יודישע סוחרים פון דער יפו־גאַס (דעם הויפּט־קוואַרטאַל פון מסחר אין ירושלים) האָבען אונטערגעשריבען אַ פערפליכטונג נישט איינצופיהרען קיין עלעקטרישע ליכט אין זייערע אונטערנעהמונגען, אויב ביי די עלעקטריפיקאַציע־אַרבייטען וועלען נישט בעשעפטיגט ווערען מעהר יודישע אַרבייטער די ליסטע מיט די אונטערשריפטען איז איבערגעשיקט געוואָרען צום ועד לאומי.

מין. טשעכאָוויטש'ס פּראָצעס

הויבט זיך אָן אין מלוכה־טריבונאַל דעם 26 יוני

וואַרשאַ, 15 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דער פּראָצעס פון ג. מיניסטער טשעכאָוויטש אינ'ם מלוכה־טריבונאַל איז בעשטימט געוואָרען אויפ'ן 26. יוני.

צו וואַנדערוועלדע'ס קומען קיין וואַרשא

וואַרשאַ, 15 (טעלעפאָניש). ווי בעקאַנט קומט צו פאָהרען קיין וואַרשאָ מיט דער סאָציאַליסטישער דעלעגאַציע דער געוועזענער בעלגישער פּרעמיער־מיניסטער וואַנדערוועלדע. וואַנדערוועלדע איז נישט לאַנג געוועזען אויף אַ בעזוך אין א"י און איז פון דאָרט אַוועקגעפאָהרען אַלס אַ פריינד פונ'ם א"י אויפבויווערק. ער איז געוואָרען דער גרינדער פון אינטערנאַציאָנאַלען סאָציאַליסטישען פערבאַנד פונ'ם אַרבייטענדען א"י. אין צוזאַמענהאַנג מיט זיין קומען האָבען די ציוניסטען פאָרגעבריייטערט אַ פייערליכע אויפנאַהמע אויף וועלכער וואַנדערוועלדע האָט געזאָלט אַרויסטרעטען.

אַזוי ווי אין אויפנאַהם־קאָמיטעט זענען אויך פערטרעטען פאָרשטעהער פון „בונד“, האָבען די לעצטע אין אַ שמועס מיט פ.פ.ס. אָנגעוויזען דערויף, אַז וואַנדערוועלדע'ס אַרויסטריט אויף אַ ציוניסטישער אַקאַדעמיע, שאַפט פאַר'ן בונד אַן אומאַנגענעהמע לאַגע.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט פ.פ.ס. בעשלאָסען זיך נישט צו אַנגאַזשירען אין דער פראַגע פון וואַנדערוועלדע'ס בעציהונג צו א"י, נאָר צו רופען אויף אַ בעראַטונג פאָרשטעהער פון בונד און ציוניסטען, וועלכע זאָלען זיך אַדורכשמועסען וועגען דעם ענין און געפונען אַ אויסגאַנג.

די „פראַקציע“ וויל דעמאָנסטרירען

געגען צווייטען אינטערנאַציאָנאַל

וואַרשאַ, 15 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די ב.ב.ס. האָבען זיך געווענדעט צום רעגירונגס־קאָמיסאַריאַט נאָך אַן ערלויבניש איינצואָרדנען אַ פייערליכע דעמאָנסטראַציע געגען די סאָציאַליסטישע פיהרער פון 2 אינטערנאַציאָנאַל, וועלכע קומען איצט קיין פוילען. קיין תשובה איז נאָך נישט געגעבען געוואָרען.

די פערברייטערטע יודישע אגענץ

וועט אפּהאַלטען איהרע גרינדונגס־קאָנפערענץ דעם 11 יוני

לאָנדאָן, 15 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) דאָס צענטראַל־ביוראָ פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע האָט אין אַן אָפיציעלען קאָמוניקאַט מיטגעטיילט, אַז די קאָנפערענץ וועגען דער גרינדונג פון דער פערברייטערטער יודישער־אַגענץ וועט פאָרקומען אין ציריך דעם 11 יוני.

די פערוואַלטונג פון דער
יודישער קהלה אין לאָדז

איז מודיע, אַז זי וויל קויפען פאָלגענדע פּראָדוקטען:

ווייצען־מעהל . . .	2000 קלג.
צוקער	1000 „
אַרבעס וויעלוך .	2000 „
רייז בורמא 1 . . .	1000 „

די פּראָדוקטען דאַרפען איינגעטיילט ווערען אין 1000 פּעקלעך, צו 1 קלג. צוקער, 2 קלג. מעהל, 2 קלג. אַרבעס און 1 קלג. רייז אין יעדען פּעקעל, און פערטיילט אין געוועלב גופא צווישען די פּערזאָנען, וועלכע די קהלה וועט אָנווייזען.

די אַלע, וועלכע ווילען צושטעלען די אויבענדערמאָהנטע פּראָדוקטען אויף די אָנגעגעבענע בעדינגונגען, ווערען געבעטען אַריינצוגעבען אין דער קהלה־קאַנצעלאַריע אין די פּאַרמיטאָג־שטונדען שריפטליכע אָפּערטען אין פערמאַכטע קאָפּערטען מיט די פּרייזען און פּראָבען פון דעם 17־טען ביז 20־טען ה. ח. איינשליסליך.

7960

פראַנצויזישע לופט־פליהער איבערגעפלויגען דעם אקעאן

פון אַמעריקאַ קיין אייראָפּאַ — א יוד. בחור האָט זיך מיטגעכאַפּט אויף „גאַפּע“

לאָנדאָן, 15 (אַטע) פרייטאָג האָט אָנגעהויבען זיין לופטרייזע איבערן אָקעאַן פון אַמעריקאַ קיין אייראָפּאַ דער פראַנצויזישער אַעראָפּלאַן „דער געלער פויגעל“. מיט'ן אַעראָפּלאַן פליהען די פראַנצויזישע פליהער אַסאָלאַן, לעפעווער און לאָטי.

לאָנדאָן, 15 (אטע) די רייזע פון „געלען פויגעל“ געהט גינסטיג. אין ניו־יאָרק האָבען זיך פערשפרייט קלאַנגען, אַז אין אַעראָפּלאַן האָט זיך אַריינגע'גנב'עט אַן אומבעטעטער פּאַסאַזשיר, וועלכער מאַכט מיט די געפעהרליכע רייזע איבערן אָקעאַן.

מאַרסיל, 15 (ספּ. טעל.) די „האַוואַס“־אַגענטור מעלדעט: די היגע ראַדיאָ־סטאַציע האָט איבערגענומען אַ דעפּעשע פון סאַנטאַנדער, אַז דער פראַנצויזישער אַעראָפּלאַן „דער געלער פויגעל“ איז איבערגעפלויגען דעם אָקעאַן און האָט זיך אַראָפּגעלאָזען אין קאָמילאַס 8 אַ זייגער אין אָווענד אויפ'ן צפון־ברעג פון שפּאַניען.

פּאַריז, 15 (ספּ. טעל.) די בעפעלקערונג פון קאָמילאַס האָט זעהר הארציג אויפגענומען די פראַנצויזישע בעזיגער פון אַטלאַנטיק. ווי עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט האָט זיך טאַקע אין אַעראָפּלאַן אַריינגע'גנב'עט אַ יונגערמאַן. די פליהער האָבען איהם בעמערקט ערשט 10 מינוט נאָכדעם, ווי זיי האָבען זיך אויפגעהויבען אין דער לופט און האָבען בעשלאָסען איהם מיטצונעהמען קיין אייראָפּאַ. צוליב דעם אומגעבעטענעם פּאַסאַזשיר האָט דער אַעראָפּלאַן פערברויכט מעהר בענזין ווי ס'איז געווען אויסגערעכענט און האָט זיך געמוזט אַראָפּלאָזען אין שפּאַניען אַנשטאָט אין פּאַריז.

פּאַריז, 15 (ספּ. טעל.) גאַנץ פּאַריז פרעהט זיך צוליב דעם, וואָס די פראַנצויזען איז דאָס ערשטע מאָל געלונגען איבערצופליהען דעם אָקעאַן. היינט פליהט דער אַעראָפּלאַן אָפּ פון שפּאַניען קיין פּאַריז.

ניו־יאָרק, 15 (ספּ. טעל.) ווי ס'שטעלט זיך אַרויס איז דער פּאַסאַזשיר אַ יודישער יונגערמאַן אַ זוהן פון אַ רייכער פוטער־סוחר אין פּאָסלאַנד, ער הייסט אַרטור שרייבער. פאַר'ן אַרויספליה פונ'ם אַעראָפּלאַן איז שרייבער אַרום פון שטוב אַנגעטאָן אין זיין ברודערס אַנצוג, אַלס מעכאַניק און אַזוי אַרום זיך דורכגע'גנב'עט אויפ'ן אַעראָדראָם. דאָרט האָט ער זיך אַרומגעדרעהט נעבען אַעראָפּלאַן און אין אַ געהויסען מאָמענט אומבעמערקטערהייט אויף אַ שטריק זיך אַרויפגעהאַנגען און זיך בעהאַלטען צווישען די בענזין רעזערוואוארען. דורך אַ צופאַל איז אויסגעמיטען געוואָרען אַ קאַטאַסטראָפע.

ביי שרייבערס קרובים האָט די ידיעה וועגען זיין פערשווינדען און שפּעטער וועגען דעם, האָט און ווי אַזוי ער איז געפינען געוואָרען, אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגע אומרוהיגקייט.

בלוטיג געשעהעניש אין פּיאַסטאָוו

וואַרשא, 15 (טעלעפאָניש) אין פּיאַסטאָוו הינטער וואַרשא איז געקומען צו אַ צוזאַמענשטויס צווישען אָפיצירען, בעת וועלכען 2 אָפיצירען זענען פערוואונדעט געוואָרען, מיר דערוויסען זיך וועגען דעם פאָלגענדע פּרטים: דער אָנפיהרער פון 36 פּולק האָט דעם 6 ד. ח. בעקומען אַ בריף פון אַ געוויסען יוזעף וואַרטשיק אין פּיאַסטאָוו. אין בריף זענען געווען פיל בעליידיגונגען און זידלערייען געגען דעם 36 פּולק, דער פּולקאָווניק האָט דעם בריף צוריקגעשיקט צו וואַיטשיקין מיט בעמערקונג, אַז מיט קיין משוגעים וויל ער נישט האָבען צו טון.

דעם 12 ד. ח איז אָבער פון דעמזעלבען וואַיטשיק געקומען נאָך בריף, וועלכער האָט ענטהאַלטען נאָך מעהר זידלערייען און בעליידיגונגען דער פּולקאָווניק האָט דעריבער אַוועקגעשיקט די אָפיצירען דעמבראָווסקי און נאָוואַטשינסקי קיין פּיאַסטאָוו, כדי זיך צו דערוויסען ווער דער וואַיטשיק איז און זאָלען איהם צוועגטוועל אַרויסרופען אויף אַ דועל, די צוויי אָפיצירען זענען אַוועק קיין פּיאַסטאָוו צו דעם דערמאָהנטען וואַיטשיק, דער לעצטער האָט זיי אָבער בעגעגענט מיט אַ רעוואָלווער שיסעריי, פון וועלכער ביידע אָפיצירען זענען פערוואונדעט געוואָרען.

דער גאַנצער ענין איז איבערגעגאַנגען צו דער פּראָקוראַטור.

די רעכטע צייטונגען בעמיהען זיך פאַרצושטעלען דעם פערלויף פון די געשעהענישען אין פּיאַסטאָוו, ביי זיי הייסט עס, אַז די סאַנאַציאַרישע אָפיצירען נאָוואַטשינסקי און דעבראָווסקי זענען אָנגעפאַלען אויף דער וואוינונג פון וואַימשיק, וועלכער איז אַ רעזערווע־אָפיציר פון 36 פּולק און וועלכער געהער צו די ענדעקעס.

מלחמה צווישען סאוויעטען און כינא?

דאס סאוויעטישע מיליטער אריבערגעטרעטען די גרעניץ אין מאנדזשוריען

לאנדאן 15 (ספ.טעל.) אַנ'אפיציעלער ראדיא-טעלעגראם פון שאנכיי מעלדעט, אז דאס סאוויעטישע מיליטער האט פארנומען די באהן-סטאציע טשאילאר אין מאנדזשוריען, די סטאציע געפינט זיך 140 קילאמעטער פון דער גרעניק.

אויב עס זאלען בעדראהט ווערען די יאפאנישע אינטערעסען איז צו ערווארטען אַנ'אינטערווענץ פון יאפאן.

לאנדאן 15 (ספ.טעל.) די „דייטער"-אגענטור מעלדעט, אז דאס סאוויעטישע מיליטער איז איבערגעטרעטען די כינעזישע גרעניק אין מאנדזשוריען אלס נקמה פאר דער רעוויזיע אין סאוויעטישען קאנסולאט אין כארבען. דער אנפיהרער פון מאנדזשורישען מיליטער טשינג-סו-צאנג האלט, אז ער וועט קענען אפשלאגען דעם סאוויעטישען אנגריף. די נאנקינער רעגירונג איז אבער נוטה אונטערצונעמען דיפלאמאטישע שריט.

ווי מ'שמועסט וועלען די סאוויעטען שטרעבען צו קאנסאלידירען דעם פערבאנד פון רעפובליקען פון אויסערליכען מאנגאליען און זי פעראייניגען מיט אלגעמיינעם סאוויעטישען פערבאנד, דאס סאוויעטישע מיליטער זאל אזוי לאנג בלייבען אין מאנדזשוריען ביז זיי וועלען בעקומען ענטשעדיגונג פון כינא.

די סאוויעטישע טעלעגראפען-אגענטור לייקענט אפ די גאנצע ידיעה.

לאנדאן 15 (ספ.טעל.) די נאנקינער רעגירונג האט בעקומען פון די כינעזישע קאנסולען אין סאוויעט-רוסלאנד א דעפעשע, אז די קאנסולאטען זענען ארומגעריגנעלט מיט סאוויעטיש מיליטער.

די נאנקינער רעגירונג האט פעראָרדענט א מאביליזאציע פון מיליטער.

ערב דער שליסונג פון דער סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראט

מאדריד, 15 (ספ. טעל.) מיניסטער זאלעסקי איז היינט געווען מיט אַנ'אפיציעלען וויזיט ביים שפאנישען קעניג אלפאנס.

מאדריד, 15 (ספ. טעל.) פרימא דע ריווערא האט אויפגענומען דעם דייטשען אויסערן-מיניסטער שטרעזעמאן און מיט איהם אפגעהאלטען א קאנפערענץ פון א שעה צייט. דאן איז פארגעקומען א קאנפערענץ צווישען דעם שפאנישען פארשטעהער קוויגאן-דע-לאן מיט'ן איטאליענישען סקאלארא. דער צוועק פון די דאזיגע קאנפערענץ ווערט געהאלטען בסוד.

מאדריד, 15 (ספ. טעל.) דער בעריכט פון „קאמיטעט פון 3" וועגען דער מינדערהייטס-פראגע איז נאך די רעדעס פון מינ. שטרעזעמאן און מינ. זאלעסקי אנגענומען געווארען דורך דער פעלקער ליגע. שטרעזעמאן האט אויסגעדריקט זיין מיינונג, אז ס'זענען געמאכט גאר קליינע הנחות אין דער מינדערהייטס-פראצעדור.

אויפשטאנד אין מאראקא

פאריז, 15 (ספ. טעל.) די צייטונגען מעלדעט פון ראבאט, אז דער אויפשטאנד פון פערשידענע שבטים אין מאראקא פערשטארקט זיך. די פראנצויזישע מאכט דערלאזט נישט די אויפשטענדיגע צו קיין קאנצענטראציע און שלאגט אפ אלע זייערע אנגריפען.

דער געהעכערטער באהן-טאריף

וועט איינברענגען 160 מיליאן יעהרליך

ווארשא, 15. (טעלעפאניש) דער פראיעקט פון נייעם באהן-טאריף אויף סחורות איז שוין אויסגעארבייט געווארען מיט אלע איינצעלהייטען.

אין אלגעמיין איז דער טאריף געהעכערט געווארען אבער נישט גלייכמעסיג. פאר א געוויסער קאטעגאריע סחורות איז די העכערונג א גרעסערע און פאר אנדערע א קלענערע.

די העכערונג זאל ברענגען 160 מיליאן זלאטיס יעהרליך.

שרעקליכע אויטאבוס-קאטאסטראפע

17 פאסאזשירען שווער-פערוואונדעט

קאליש, 15. (טעלעפאניש) פרייטאג אין דער פריה איז אין קאליש פארגעקומען א שרעקליכע אויטא-קאטאסטראפע. א לאסט-אויטא פול מיט ארבייטער האט זיך צוזאמענגעשטויסען מיט אַנ'אנדער אויטא.

די פאלגען פון צוזאמענשטויס זענען געווען שרעקליכע. 27 ארבייטער זענען שווער פערוואונדעט געווארען.

14 קילא מענשליכע שארבענס

ווערען עקספארטירט פון רוסלאנד

ריגא, 15 (ספ. טעל.) קיין ריגא איז אנגעקומען א וואגאן מיט לאדונג פון רוסלאנד. אין איינעם פון די אנגעלאדענע קאסטענס האט מען געפונען 14 קילא מענשליכע שארבענס. דער קאסטען איז אדרעסירט געווארען אויפ'ן נאמען פון סאוויעטישען פארשטעהער אין ריגא.

דער סאוויעטישער געזאנדטער אין ריגא האט געענטפערט, אז די שארבענס זענען בעשטימט אויף וויסענשאפטליכע צוועקען קיין אויסלאנד.

דעפיציט אין אמעריקאנער האנדעלס-בילאנס

ניו-יארק, 15 (ספ. טעל.) דאס ערשטע מאל זייט אפריל 1926 האט זיך דער אמעריקאנישער האנדעלס-בילאנס פאר'ן חודש מאי געשלאסען מיט א דעפיציט, וועלכער בעטרעפט 14 מיליאן דאלאר.

אונדרייסטקייט איז נורם נישט דערשעצונג פון אנגענעם ווערט, איז א סימפטאם פון פעהלען פון איינען געפיהל און איז א שטערונג אין פראפעסיאנעלען און פריוואטען לעבען. נאר מענשען מיט'ן פולען בעוואוסטזיין פון זייער ווערט קענען האבען ערפאלג אין לעבען.

דאס פלעגען דעם אויסערליכען אויסזעהן בעדייטענט די אונדרייסטקייט. דער מענש איז ווערט ביי אנדערע נאר אזוי פיל אויף וויפיל ער שאצט זיך זעלבסט. דאס טראגען נוט נעפארמטע שיך איז פאר אזעלכע מענשען אויף אזוי פיל וויכטיג ווי בעזיצען געגוגענדען וויסען.

שיך מיט בערסאנ'ס גומי-זוילען גיבען א רוהיגען עלאסטישען און זיכערען טריט.

בערסאנ'ס גומי-זוילען זענען א נויטווענדיגע ערגענצונג פון יעדען קאמאש. דאס טראגען בערסאן — איז א שוץ פאר'ן געזונד.

אפקלאנגען פון די אונרוהען אין לעמבערג און פויזען

די אויסשטעלונגס-דירעקציע קאנפערירט מיט דער יודישער פרעסע

ווארשא, 15 (יט"א טעלעפאניש) אין צוזאמענהאנג מיט די לעמבערגער געשעהענישען, וועלכע האבען געפינען אַנ'אפקלאנג אין פויזען, האט די דירעקציע פון דער פויזנער אויסשטעלונג אין ווארשא צוזאמענגערופען א קאנפערענץ פון דער יודישער פרעסע. די דירעקציע האט פערזיכערט, אז איהר וועגען זעהר ליב די יודישע געסט אויף דער אויסשטעלונג. און אז זי וועט אננעהמען אלע מיטלען, אז ס'זאלען נישט פארקומען קיין אונאנגענעהמליכקייטען פאר יודען.

די פארשטעהער פון דער יודישער פרעסע האבען פארגעשלאגען, אז דער פויזנער מאגיסטראט און די דירעקציע פון דער אויסשטעלונג זאלען ארויסלאזען אַנ'אויפרוף, וועלכער פערארורטיילט די געשעהענישען. די דירעקציע האט ערקלערט, אז זי פון איהר זייט וועט אזא אויפרוף ארויסגעבען. וואס אנבעלאנגט דעם פויזנער מאגיסטראט קענען זיי קיין פערזיכערונג נישט געבען, הגם זיי וועלען זיך בעמיהען, אז דער מאגיסטראט זאל עס טון.

לעמבערג, 15 (טעלעפאניש) דער לעמבערגער אקאדעמישער קאמיטעט האט בעשלאסען אונטערצונעהמען שריט, אז ס'זאל אנגעהויבען ווערען אַנ'אויספארשונג געגען די פאליציי-ארגאנען, וועלכע האבען בעת'ן פונאנדערטרייבען די סטודענטישע דעמאנסטראציעס צווישען דעם 3 און 9 יוני אין לעמבערג, געשלאגען און פערוואונדעט קארפאראנטען.

ווארשא, 15 (טעלעפאניש) דער צענטראל-קאמיטעט פון די אקאדעמישע פעראיינען האט בעקומען א בריף פון אקאדעמישען הויז אין לעמבערג, אז די סטודענטישע קיך און לעמבערג איז בעת די לעצטע געשעהענישען אינגאנצען רעמאלירט געווארען.

דער צענטראל-קאמיטעט האט בעשלאסען אונטערשטיצען די זאמעל-אקציע פאר'ן לעמבערגער אקאדעמישען הויז.

דער צענטראל-קאמיטעט האט זיך געווענדעט מיט א צירקולאר צו אלע יודישע אקאדעמישע פעראיינען, אז זיי זאלען צושיקען דאס גאנצע מאטעריאל וועגען די לעצטע געשעהענישען, ווייל דער צ. ק. וויל וועגען דעם ארויסגעבען א ספעציעלע בראשור.

פראטעסט פון יודישן סטודענטן-פעראיין אין רואן (פראנקרייך)

געגען די אנטיסעמיטישע סטודענטען אין לעמבערג

צו דער רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט", לאדז.

ג' ה'!

מיר בעטען אייך פערעפענטליכען אין אייער געשעצטער צייטונג פאלגענדען פראטעסט אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע געשעהענישען אין לעמבערג:

דער יודישער סטודענטען-פעראיין אין רואן (פראנקרייך) דריקט אויס זיין שארפסטען פראטעסט געגען די ווילדע מיטעלאלטערליכע עקסצעסען פון די אנטיסעמיטישע סטודענטען אין לעמבערג געגען דער יודישער בעפעלקערונג און אונזערע ברידער — יודישע אקאדעמיקער — ווי אויך געגען דער בארבאריש-וואנדאליסטישער צושטערונג פון יודיש-קולטורעלע אינסטיטוציעס.

אונזער הערצליכסטע מיטגעפיהל די געליטענע".

פרעזידענט: ש. קליערג.
סעקרעטאר: ש. קאמיניעצקי.

לאנדאן 15 (ספ.טעל.) די נאנקינער רעגירונג ... [see above]

געשטארבען אדוו. העגריק שטינגער

ווארשא 15 (טעלעפאניש) אין עלטער פון 70 יאהר איז געשטארבען דער גרעסטער אדוואקאט אין פוילען העגריק שטינגער.

שחיטה פערבאט אין נארוועגיען

אסלא, 15 (י.ט.א. טעלעגראפיש) מיט 88 שטימען געגען 29 האט דער פארלאמענט אנגענומען דעם געזעץ וועגען פערבאטען די יודישע שחיטה. דאס זאל זיין א רעזולטאט פונ'ם ערשט פארגעקומענעם קאנגרעס פון די צער בעלי-החיים אין וויען.

יודישע טעאטער אין פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן און א. קאמפאניעץ.

גאסטראלען פון בעריהמטער סוברעטין
און געזאנגס-ליבהאבער

ווערא קאניעווסקא
און פאול ברייטמאן
מיט'ן אנטייל פון מאקס ברין.

היינט, זונטאג, דעם 16-טען, 9 אווענד—די שטארק-אויסגענומענע פיעסע
דאס חזנ'דל
אין 3 אקטען פון שטיינבערג.
ראל שלומלע—ווערא קאניעווסקא
„דוד"—פאול ברייטמאן.

מארגן, מאנטאג, ד. 17-טען, 9 אווענד
גרויסע פאפולערע פארשטעלונג
פון 1 ביז 2.50 זל.
דאס חופה-קלייד
אין 3 אקטען פון סיגאל. ראל „לילי"—ווערא קאניעווסקא, „סאלאמאן"—פ. ברייטמאן

דינסטאג, ד. 18-טען, 9 א זייגער אווענד
די אין לאדז בעליבטע פיעסע
דער זיסער חלום
אין 3 אקטען פון י. קאליך. ראל יאנקעלע—וו. קאניעווסקא, מענדל—פ. ברייטמאן
צום שלוס: א קאנצערט.

ס'נעמט אנטייל (לויט א. ב.) פרויען: בעזמאן, באריסאווא, מאכאראווסקא, נעוה, סאדערמאן, קארעני, קאמפאניעץ. מענער: בייצל, אייזענבערג, באלאירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, מאטקאוו, נייהויז, פאלאנסקי, ישראל קאמפאניעץ, ראבינאוויטש, ראקאוו.
אדמיניסטראטאר: מ. ארנוואלד.
מוזיקאלישער לייטער: ל. זעלמאן.
בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע-קאסע.

אנאנס!!! די נאהנסטע פרעמיערע „ראזעלע פון יאפא"

PALMA-PATENT

וויכטיג פאר לעטנקעס
אנשטאט זיך צו בארגען א בעט אויף אבנוץ-געלד
קויפט בעסער פאר'ן זעלבען געלד
אנ'עכט פאטענטירט בעט מיט א מאטראץ
PALMA-PATENT וואס איז פערזעהען מיט דער שוץ-מארק
פאר וועלכען מיר גאראנטירען אויף 3 יאהר.
אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל
ניקעל-בעטען, אמעריקאנקעס,
ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,
טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך
מעטער-מאס, אויף רעדלעך.
מאטראצען, קאזעטקעס און טאפטשאנעס
געבעטע, שאטקאווע און קאנאדיסקע
בעמ.: בעטלעך מיט וועגעלעך ווייס און ברוין 17 זל., מאלאווע-בעט. 14 זל.
רעיעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. זעמטליכע רעפעראטורן.
הורט דעטייל לאדז, פאלנאצנא 24, טעל. 31-85.

Dr. med.
L. Pikielny
ארטאלאג
ספעציעל ארצט פאר ניר'י
בלאזען-און הארן - קראנק
NAWROT 8
tel. 19-90
עמפאנגט פון 4—7 אוו.
נעמט אויך אן אין דער לעטשניצע „Zdrowie"
נארוטאוויטשא 3 פון 12½
ביז 2 אזייגער נאכמ.

לעכער
מאשינאווע
ווערען אנגענומען אויסצוניהען צו בילינע פרייזען
ביי ג. נארדמאן
29 צגעלניאנא 29

יזר״ת 16 יוני 1929

„נייער פאָלקסבלאַט"

יזר״ת 16 יוני 1929

פּאַרוואָס

הערט מען נישט אַ וואָרט?!

דער באַקאַנטער רוסישער פּובליציסט און רעדאַקטאָר פון דער וואַרשאַווער רוסישער צייטונג „זאַ סוואָבאָדו", דימיטרי פילאָסאָפאָוו האָט אין דער ליטעראַטור־צייטונג „וויאַדאָמאָשטשי ליטעראַצקיע" פאַרעפנטליכט אַן אָפענעם בריף צו די פּוילישע שריפטשטעלער.

עס האַנדלט זיך נעמליך וועגן דעם, וואָס אין פּויזען איז דעם 9. יוני פאָרגעקומען (אַ צוזאַמענפאָהר פון פּוילישע שריפטשטעלער, און דעם זעלבען טאָג זענען אין דעמזעלבען פּויזען פאָרגעקומען אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען, און — די פּוילישע שריפטשטעלער האָבען משמעות דערויף מיט אַ וואָרט נישט רעאַגירט, בעת לויט פילאָסאָפאָוו'ס מיינונג — וואָלט אַזאַ אינסטאַנץ, ווי די פּויליש־שריפטשטעלערישע גערופען דערויף רעאַגירען מיט אַ וואָגיגען פּראָטעסט־וואָרט, וואָס וואָלט זיכער נעפונען דעם געהעריגען ווידערקלאַנג צווישען דער פּוילישער יוגענד.

פילאָסאָפאָוו וואונדערט זיך אויפ'ן שווייגען פון די פּוילישע שריפטשטעלער, און פּערענטפערט זיך פאַר'ן „אַריינמישען זיך אין די אינערליכע ענינים פון'ם פּוילישען פאָלק" דערמיט, וואָס ער איז אויסען נאָר גוטס פאַר פּוילען, און אַז עס וואָלט טאַקע געווען אַ יושר, ווען זיי וואָלטען עס געטון, פּונקט ווי ווען זיי האָבען רעאַגירט מיט זייער וואָרט אויף דעם, לויט זייער מיינונג, צו שטרענגען באַהאַנדלען די אַרעסטירטע קאָמוניסטען.

„איך מיין אָבער — דערקלערט פילאָסאָפאָוו — אַז די ראַזיגע בעציהונג צו קאָמוניסטען, וואָס איז דיקטירט געוואָרען דורך געפיהלען פון ואהבת את רעך, דאַרף פערפליכטען, אין נאָמען פון הויכע קולטורעלע ווערטען צו נישט־קיין ווייניגער שאַרפען פּראָטעסט אין בעצוג צו די לעצטע אַנטיסעמיטישע פּראָצעסען".

פילאָסאָפאָוו בעמערקט דערביי, אַז אפילו בעה'ן צאַרישען רעזשים האָבען רוסישע שריפטשטעלער הויך, אויפ'ן קול פּראָטעסטירט געגען די כל'ערליי אַנטיסעמיטישע רדיפות ונגישות, און עס איז קלאָר, אַז אויך איצט האָט דאָס שריפטשטעלערישע געוויסען, דאָס געוויסען פון דעם רוסישען אינטעליגענט געצוואונגען איהם צו דעם אָפענעם בריף צו די פּוילישע שריפטשטעלער.

הייסען מיר דערהייל, אַז אַ רייה פּוילישע צייטונגען האָבען דעם ראַזינגען בריף איבערגעדרוקט.

די פּוילישע שרייבער־אַסאָציאַציע שווייגט אָבער לעת־עתה, און — דאַכט זיך — מיר וועלען נישט אַזוי גיך הערען איהרע שטאָלצע, רעזאָלוטע רייד, וואָרום —

וואו עס האַנדעלט זיך וועגען אַ יודישער עוולה, וועגען אַ יודישען אומגליק, וועגען בעליידיגען דעם יוד'ס כבוד, ווערט דער פּוילישער שריפטשטעלער מורא'דיג נישט־זיכער, און — חוץ נאָוואַטשינסקי'ן און זיינס גלייכען פון דער שוואַרצער מאַפּיע נעהמט ער אָן אַ מויל מיט וואַסער און, טראַכט זיך: בעסער שווייגען, וואָרום ניי טשעפּען זיך מיט אונזערע כוליגאַנעם — מ'קאָן נאָך פון זיי מיאוס אָפּשניידען...

וואָרום, ווי נאָר עפּעס — ווען אַזאַ פּראָטעסט וואָלט אין פּויזען געווען אַרויסגעטראָגען, וואָלט מען דאָך זיכער געזאָגט: יודען האָבען אונטערגעקויפט —

און בעסער מעגען שוין פּאָגראָמען ווערען די מיאוס'סטע נבלות לנפי אַ פאָלק, מעגען די עוולה זיין הימעלשרייענדע, מעגען זיי שלאָגען אין דיך אַליין (אַזאַ פּועל־יוצא קאָן דאָך זיין פון מעשה־לעמבערג־פּויזען) אָבער דער פּוילישער אינטעליגענט וואַשט זיך די הענד און זאָגט — אַ וואָרט נישט.

מ. ן.

Dr. med. J. Lubicz

ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46

קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער.

איינציגע פּראַצאַוניע פון וועסטליכע קאָנסטרוקציע אַפּאַראַטען, ווי: זיי קלאָרקעס אויף פּלאַטפוסען, קינסטליכע פיס, גאַרסעטען א. ז. וו. עמפּפאַנגט פון 5—7 אָוו.

צוריקגעקעהרט.

ווי לעבען איצט יודען אין רומעניען?

אינטערוויו מיט'ן רומענישען פּרעמיער־מיניסטער מאַניו

דער הויפּט־דירעקטאָר פון דער יודישער טעלעגראַפען־אַגענטור ה' יעקב לאַנדוי, וועלכער ווייַלט איצט אין רומעניען, האָט געהאַט אַ לענגערען געשפּרעך מיט'ן רומענישען פּרעמיער־מיניסטער ד"ר יוליו מאַניו וועגען דער יודישער לאַגע אין רומעניען.

אויף דער פראַגע, צי בעטראַכט דער פּרעמיער די יודען אין רומעניען פאַר אַ נאַציאָנאַלע אָדער רעליגיעזע מינדערהייט, האָט ה' מאַניו געענטפערט:

די ראַזיגע פראַגע מוזען ענטשיידען די יודען אַליין. אין דעם ענין שפּילען אַן ענטשיידענדע ראָל סוביעקטיווע עלעמענטען. די מיטגלידער פון יעדער גרופּע מוזען אַליין בעשטימען וועגען איהרע וועזענטליכע און כאַראַקטעריסטישע סימנים און אין וועלכער הינזיכט זיי אונטערשיידען זיך פון דער סביבה. די מיינונגען אין דער יודישער געמיינשאַפט וועגען דער פראַגע זענען געטיילט. איין גרופּע בעטראַכט זיך אַלס טייל פון רומענישען פאָלק און האַלט, אַז די יודען אונטערשיידען זיך פון די רומענער נאָר מיט דער רעליגיע. די צווייטע גרופּע בילדען די ציוניסטען, וועלכע געהען אַרויס פון שטאַנדפּונקט, אַז די יודען זענען אַ בעזונדערע נאַציאָנאַליטעט. ווי בעקאַנט, האָט דער רעגירונגס־בלאָק געשלאָסען אַן אָפּמאַך מיט די ציוניסטען און איז געגאַנגען מיט זיי צוזאַמען, בעת די לעצטע פּאַרלאַמענט־וואַהלען. עס האָט אויך געוואָלט געשלאָסען ווערען אַ וואַהל־בלאָק מיט דער „אוניאָן פון די רומענישע יודען" אונטער דער אָנפיהרונג פון ד"ר פילדערמאַן, דערפון איז אָבער גאָרנישט געוואָרען צוליב דער צאָהל מאַנדאַטען.

אין הסכם מיט'ן רעגירונגס־פּראָגראַם, וואָס איז פּראָקלאַמירט געוואָרען אין אַלבאַ־יוליאַ, וועט אין קורצען אין פּאַרלאַמענט אַריינגעטראָגען ווערען אַ געזעץ וועגען די מינדערהייטען. גלייך ווי דער געזעץ־פּראָיעקט וועט זיין פערטיג, וועט דורכגעפיהרט ווערען אַן אַנקעטע צווישען די פּראָאינטערעסירטע קרייזען און אויך נאַטירליך מיט די פיהרער פון דער יודישער געמיינשאַפט. די רעגירונג האַלט פאַר אַמצוועקמעסיגסטען צו בעהאַנדלען די יודען סעפּאַראַט און זיכערן זיי די זעלבע פּאַרטייען ווי די אַנדערע גרופּע.

— צי וועלען די יודישע שולען, וואָס זענען געשלאָסען געוואָרען דורך דער ליבעראַלער רעגירונג, איצט ווידער געעפענט ווערען?

— די שליסונג פון די יודישע שולען, האָט ערקלערט דער פּרעמיער־מיניסטער, האָט נישט געטראָגען קיין אַנטיסעמיטישען כאַראַקטער. אין יענער צייט זענען געשלאָסען געוואָרען פיל מינדערהייטען־שולען. די רעגירונג וועט נישט שטערען די עקזיסטירענדע יודישע שולען, אָדער די, וואָס וועלען געגרינדעט, פערקעהרט, די רעגירונג וועט זיי סובסידירען. נישט לאַנג האָט די רעגירונג אַסיגנירט אַ סומע פון 25 מיליאָן לעי פאַר די מינדערהייטען־שולען — אַ טייל פון דער סומע וועט אויך צופאַלען די יודישע שולען. מעהר קען די רעגירונג נישט טון. זי קען נישט נעהמען אויף זיך די אויסהאַלטונג פון די מינדערהייטען־שולען. די מלוכה'שע שולען זענען פאַר אַלע אָפען. אין די מלוכה'שע שולען, וואָס טראָגען אַ וועלטליכען כאַראַקטער, קען יעדע גרופּע זאָרגען פאַר דער רעליגיעזער ערציהונג פון די שילער דורך ספּעציעלע לעהרער. אין די מינדערהייטען־שולען איז די אונטעריכטס־שפּראַך די שפּראַך פון דער ענטשפּרעכענדער מינדערהייט. עס איז דעריבער ריכטיג, אַז פינאַנציעלע הויפּט־לאַסט פאַר די שולען זאָלען טראָגען די מינדערהייטען אַליין.

— לויט מיינע אינפאָרמאַציעס, — האָט ערקלערט ה' לאַנדוי, — בעקומט די יודישע געמיינשאַפט פון דער רעגירונג 10 מיליאָן לעי אויף רעליגיעזע צוועקען. צי וואָלט נישט געדאַרפט דער ראַזיגער בעטראַג געהעכערט ווערען ביז 60 מיליאָן לעי, נעהמענדיג אין אַכט, די סובסידיעס פאַר אַנדערע רעליגיעזע געמיינשאַפטען און די צאָהל יודען אין לאַנד?

— עס איז אָפּהענגיג דערפון, האָט געענטפערט דער פּרעמיער, וועלכען פּראָפּאָרציע־פּרינציפּ מען ווענדט אין דעם פאַל אָן, בעפעלקערונגס־פּראָפּאָרציע, שטייער־לייסטונגען אָדער דעם פערגלייך צווישען די בודזשעטען פון די יודישע רעליגיעזע אינסטיטוציעס מיט די בודזשעטען פון אַנדערע רעליגיעזע געמיינשאַפטען. אין דעם פּרט ערוואַרט איך פאָרשלאַגען מצד די יודישע פיהרער. די רעגירונג האָט פערשטענדניש פאַר די נויטען פון דער יודישער בעפעלקערונג.

איך שעץ אויפריכטיג, — האָט ווייטער ערקלערט ד"ר מאַניו, — דעם קאָנסטרוקטיווען און ווערטפולען אַנטייל פון די יודען אין דער ענטוויקלונג פון רומעניען. דאָס איז אַן אַרבייטזאַמע און ניכטערע ראַסע און זייער בייטראַג צום ווירטשאַפטליכע לעבען פון רומעניען אונטערליגט נישט קיין צווייפעל. איך בעציה זיך אויך מיט אויפריכטיגער און טיפער סימפּאַטיע צום ציוניזם און זיינע שטרעבונגען אויפצוריכטען אין ארץ־ישראל דאָס אַלט יודישע היים־לאַנד.

— צי איז ריכטיג, אַז די רעגירונג האָט אויפגעלעזט די געוועהלטע פערוואַלטונגען פון די יודישע קהלות?

— ניין! אין גאַנצען נישט! — האָט געענטפערט דער רומענישער פּרעמיער — אין דער שטאָט באַנטשיו, וואו דער פּרעפעקט האָט אויפגעלעזט קהלה־פערוואַלטונג, האָב איך גלייך אינטערווענירט און מבטל געמאַכט די פעראָרדנונג. אינערהאַלב קהלות קומט פאָר אַ העפטיגער קאַמף צווישען פערשידענע ריכטונגען. מיר ווילען זיך אין ראַזיגע קאַמפען נישט מישען, דער נייער קהלות־סטאַטוט וועט אָבער וואַהרשיינליך מאַכען אַ סוף צו די ראַזיגע קאַמפען.

— ווי איך האָב געהערט, זענען נאָך [illegible] רומעניען פערהאַן 20,000 יודישע משפחות אָן בירגער־רעכט.

— די ראַזיגע צאָהל שטימט וואַהרשיינליך מיט דער ווירקליכקייט, — האָט געענטפערט ד"ר מאַניו, — אָבער מען דאַרף עס נישט צושרייבען וועלכע עס איז אַנטיסעמיטישע מאָס־מיטלען. דאָס איז אַ פּועל־יוצא פון די פערפליכטענדע פאָרשריפטען אין פערשידענע פּראָווינצען, וואָס זענען סיי אויף יודען, סיי אויף נישט־יודען. עס ווערט אָבער צוגעגרייט אַ נייער בירגערשאַפטס־געזעץ, וואָס וועט פערנאַכעגען און פערגרינגערן דעם פּראָצעדור פון בעקומען בירגער־רעכט.

— צי שטימט עס מיט דער ווירקליכקייט, אַז די רעגירונג האָט רעאַקטיווירט די סטודענטען־אָרגאַניזאַציעס, וואָס זענען אויפגעלעזט געוואָרען דורך די ליבעראַלען?

— יאָ, — האָט געענטפערט דער פּרעמיער, — וויל מיר האַלטען די אויפלעזונג פון אַן אָרגאַניזאַציע פאַר אַ רעאַקציאָנערען מיטעל. מיר האָבען אָבער געוואָרענט די סטודענטען, אַז מיר וועלען נישט דולדען קיין שום אונרוהען, און ווירקליך ווערט די אָרדנונג נישט געשטערט.

די איצטיגע רעגירונג, — האָט פערענדיגט דער פּרעמיער, — וויל פיהרען רומעניען אין אַ נייער עראַ פון ווירקליכער דעמאָקראַטיע, פּראָגרעס און פרייהייט. אין דער נייער עראַ וועלען די יודען ווי אַלע אַנדערע עלעמענטען פון דער בעפעלקערונג זיך קענען ענטוויקלען אין דער פולער מאָס.

(י. ט. א.)

אַ זוהן, אַ בן־יחיד געוואַלט דערמאָרדען זיין אַלטען פאָטער

איינוואוינער פון הויף האָבען אים געוואַלט לינטשען, אַ פּאָליציאַנט האָט אים אָבער אָפּגעראַטעווע[ט]

פון ווילנא שרייבט מען:

אויף רודניצער געסעל אין הויז נומער 13, וואוינט די יודישע משפחה מאַס. דער ראש פון דער משפחה יצחק מאַס איז אַן אָנגעשטעלטער אין גאָרדאָנס טוך־געשעפט אויף דייטשע גאַס.

די משפחה מאַס בעשטעהט פון אַ פאָטער, אַ מוטער, אַ חתונה געהאַטע טאָכטער און אַ זוהן שמואל עטליכע און דרייסיג יאָהר אַלט. שמואל מאַס, אַ זעצער פון פאַך האָט צוועלף יאָהר געלעבט אין דייטשלאַנד, פונוואַנען ער איז מיט לאַנג געקומען צו זיינע עלטערן אין ווילנע צו גאַסט. דאָ האָט ער אַ געוויסע צייט אויך געאַרבייט אַלס זעצער אין דער היגער רוסישער צייטונג „נאַשאַ זשיזן".

צווישען שמואל מאַס און זיינע עלטערן איז זינט שמואל'ס קומען פון דייטשלאַנד געווען אַ ביזן לעבען. די לעצטע פלעגען זיך בעקלאָגען פאַר די שכנים אַז דער זון טעראָריזירט זיי און פערמיאוסט זיי דאָס לעבען. דערהויפּט פלעגט מישען די עלטערן און זוהן קומען צו קאָנפליקטען צוליב געלד. מיט עטליכע וואָכען צוריק איז שמואל מאַס אַריינגעקומען צו זיין פאָטער אין גאָרדאָנס געשעפט און פערלאַנגט פון איהם געלד. ווען דער פאָטער האָט איהם געענטפערט אַז ער האָט נישט קיין געלד, האָט ער זיך געוואָרפען אויף איהם מיט געשרייען, אַז ער וועט איהם דערהרגענען. אין געשעפט האָט מען תיכף אַרויסגערופען פּאָליציי וועלכע האָט פערהאַלטען מאַס'ען און אָפּגעפיהרט איהם אין קאָמיסאַריאַט דאָרט האָט דער פערהאַלטענער געמאָלדען, אַז ער האָט געפאָדערט ביים פאָטער 5 פינף גילדען אויף אַרויסנעהמען אַ פּאַס און דער לעצטער האָט איהם נישט געגעבען. שמואל מאַס איז דאַן בעפרייט געוואָרען.

פערגאַנגענעם פרייטאָג איז ווידער צווישען זוהן און פאָטער געקומען צו אַ קריגעריי. דער זוהן האָט ווידער געדראָהט דעם פאָטער אַז ער וועט איהם דערהרגענען, מחמת ער איז אַ קאַרגער מענש דערביי האָט אויך מאַס געדראָהט, אַז ער וועט אויך אַרויסוואַרפען דאָס קליינע טעכטערל פון זיין חתונה־געהאַטע שוועסטער, אַזוי אַז די לעצטע איז מורא פאַר'ן ברודער איז אַרויסגעפאָהרען דעמזעלבען טאָג אויף דאַטשע.

דעמזעלבען אָוונט, איז דער זוהן געקומען אין שטוב, פערמאַכט דורכאויס די אַריינגאַנגס־טירען, אַריינגעלעגט די שליסלען אין קעשענע און זיך געוואָרפען אויפ'ן פאָטער שלאָגען.

קודם כל האָט ער דעם פאָטער אַראָפּגעלאָזט אַ פאַטש, גלייך נאָכדעם האָט ער געכאַפּט אַ לייכטער און געמאַכט דעם פאָטער אַ טיפע וואונד אין קאָפּ.

די שטובינע האָבען אויפגעהויבען אַ גוואַלד, וואָס האָט אָפּגעהילכט איבער'ן גאַנצען הויף: „ראַטעוועט אונז! מ'וויל אונז דערהרגענען!" ס'זענען זיך צונויפגעלאָפען שכנים, טרעפענדיג פערשלאָסען די אַריינגאַנגס־טיר, האָבען זיי אויפגעבראָכען די טירען און אַריינגעריסען זיך אינעווייניג וואו זיי האָבען דער זעהן פאָלגענדען בילד:

דער פאָטער איז געווען פערבלוטיגט אין אַ ווינקעל און שטאַרק צובלוטיגט, מיט אַ טיפע וואונד אין קאָפּ און אַ וואונד ביים אויג אַזוי, אַז ס'איז דאָ אַ געפאַהר, אַז ער וועט בלייבען בלינד. דערזעהענדיג די אַריינגעקומענע שכנים, וועלכע זענען אַנגעקומען בעוואָפענט מיט שטעקענס און אַנדערע כלי־זיין, האָט ש. מאַס געכאַפּט אין איין האַנד דעם לייכטער, און אין דער צווייטער דעם פרענעדריגען קיסין־לאָמפּ און געדראָהט צו דערהרגענען ווי אַ הונדע, וואָס וועט זיך דערנעהנטערען צו איהם.

דערווייל איז אָנגעקומען פּאָליציי. דערזעהענדיג דעם פּאָליציי־פּשאָראָווניק האָט שמואל מאַס אַ געשטעלט אויף אַן אָרט זיינע „כלי־זיין" אַרויס־וואַשען זיך דעם פּנים, אָנגעפּודערט זיך און מאָלדען דעם פּשאָראָווניק:

— איהר קענט מיך פיהרען.

אויף די פינסטערע טרעפּ זענען שמואל מאַס בעפאַלען די שכנים וועלכע האָבען איהם אָנגעהויבען צו שלאָגען מכות־רצח. די שכנים וואָלטען איהם זיכער געלינטשט, די פּאָליציי־לייט האָבען אָבער רויסגעכאַפּט דעם וואַלטערן און געדראָהט אַז שיסען אויב די שכנים וועלען נישט אָפּטרעטען.

שמואל מאַס איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין צענטראַל־אַרעסט און פון דאָרט אין לוקישקער תפיסה. ס'ווערט געפיהרט אַ ווייטערדיגע אויספאָרשונג מיט'ן צוועק פעסטצושטעלען, צי איז מאַס [illegible] אינגאַנצען נאָרמאַל.

צוזאַמענפאָהר פון יודישע פרויען־בונד אין דייטשלאַנד

בערלין, (יט"א) ווי מיר האָבען שוין טעלעגראַפיש מיטגעטיילט, איז אין בערלין געעפענט געוואָרען דער צוזאַמענפאָהר פון יודישען פרויען־בונד אין דייטשלאַנד, וועלכער פייערט דעם 25־טען יעהריגען יובילעאום פון זיין עקזיסטענץ און צעהלט 55,000 מיטגלידער. אין דער פייערליכער עפענונג האָבען זיך בעטייליגט פאָרשטעהער פון דער רעגירונג, פון דער שטאָט און פערשידענע אינסטיטוציעס יודישע.

הרב ד"ר בעק האָט געהאַלטען אַ רעדע וועגען די שעפערישע אויפגאַבען פון דער פרוי, וואָס קעמפט פאַר איהר עמאַנציפּאַציע, אָפּהענגיג איהרע איינגאַרטען צום אַלגעמיינעם נוצען.

נאָך אַ רייה בעגריסונגען פון געריכטס־האָלף, ד"ר אַלעגראָף און אַנדערע, האָט בעטינא ברענער געשילדערט די אויפגאַבען פון צוזאַמענפאָהר און פרוי פּאולא אַלעגראָף האָט געגעבען אַ היסטאָרישען איבערבליק פון דער יעהריגער טעטיגקייט פון פעראיין. פרוי קאַמינ[ער] האָט גערעדט וועגען די פליכטען פון דער יודישער פרוי לגבי דעם יודישען כלל און דער אויפבוי־אַרבייט אין ארץ־ישראל.

נאָכדעם האָט זיך ענטוויקעלט אַ דיסקוסיע אין וועלכער די פאָרשטעהערינס פון דער יודישער ליבעראַלער ריכטונג זענען אַרויסגעטרעטען אַן אַקטיווען אַנטייל אין דער ארץ־ישראל־אַ[רבייט]

אין די ערשטע זומער-טעג אין עמק הירדן

(קארעספאנדענץ פון ארץ ישראל)

נישט מעהר ווי צוויי שעה געדויערט דער וועג פון עמק יזרעאל ביז'ן עמק הירדן, און ווי גרויס איז דער אונטערשיד, כמעט ווי צוויי עקען וועלט. אין די ערשטע זומער-טעג הערשט שוין אין עמק הירדן כמעט א טראפישע היץ. אמת, אויך אין עמק יזרעאל קען מען זיך נישט פערקיהלען, אבער וואס פאר א פערגלייך איז דא מיט'ן עמק הירדן? עס איז די ערשטע שעה פון פרי-מארגען. עפולה איז שוין אויף די פיס. און אסור אויב די עפולער קרעמער האבען זיך וואס צו איילען, ווער ווארט העט אויף זיי? א דריקענדע לאנגווייליגקייט הערשט אין דער פראיעקטירטער שטאט, מעהר נישט, וואס יעדע מינוט שניידט דורך אן אויטאמאביל די הויפט-גאס פון „שטאט". עפולה הויבט אן ווערען וואס מעהר דארף. דא און דארט שפאנט א ייד נאך זיינע מוילאייזלען און ציהט א בייט, א יערענע טרייבט די בהמה אין פעלד אריין און א יונגע פערברוינטע מיידעל פארעט זיך ארום א כאפטע הינער.

נאך בית אלפא שליסט זיך דער עמק יזרעאל. קיין יודישע ישובים זענען מעהר נישטא. מען פאהרט אויף דעם וועג פון בית-שאן און מען קען זיך נישט בעפרייען פון נאגענדיגען געדאנק: אזא פרוכט-בארער באדען, טיף-איינגעווארצעלטע ביימער, און דאך הערשט אין דער סביבה א שווערע עלענד, פערלאזענקייט און ווייניג קולטור. איז דען נישט די פערלאזענע סביבה פון בית-שאן די גרעסטע בעשולדיגונג נעגען דער רעגירונג מיט איהרע מאנ-דאט-התחיבות'ן? נאך בית-שאן פערשווינדען אלץ מעהר די שפורען פון קולטור און גלייך ווי דער צוג אליין וואלט זיך דערשראקען פאר דער ווילדער סבי-בה, ער פערקלענערט זיין גאנג אטעמט אזוי שווער און שלעפט זיך צווישען די בערג. און ווי גרויס איז די היץ! עס דאכט זיך, אז די לופט איז אנ-געזאפט מיט היץ און די היץ שפארט אן אלע זייטען, בריהט און גליהט דעם קערפער און שיקט אין האלז, מיר זענען אויפ'ן שוועל פון עמק-הירדן, א רעגירונגס-שילד זאגט דיר אן, אז אויף וויפיל שטח איז ד' אנידריגער פון ים-פלאך, און מיר בע-געגענען זיך דא פנים אל פנים מיט א גרויסע קעמ-פער מיט'ן היישעריק, זיי קומען פון יענער זייט ירדן, וואו זיי האבען געפיהרט א לאנגע שלאכט מיט דעם היישעריק. אבער זייערע קעפ בלאנקען מע-שענע קאנען אנגעפיהלט מיט פייער און די מענשען אליין דערמאהנען די לעגענדארישע פייער-פויגעל סאלאמאנדרע.

— וואס איז געשעהן? וואס רייסען זיך אלע צו די פענסטער? מיטאמאל איז פערשוואונדע די אגאניע, גלייכגילטיגקייט, אלע, יודען און אראבער בעלאגערען די פענסטער, מען קוקט מיט ברייט-צעעפענטע אויגען. מיר זענען ביי דער רוטענבערג-סטאציע אין „נהריים". מען גלויבט די אייגענע אויגען נישט, די וואס זענען דא געווען מיט א צוויי יאהר צוריק דערקענען נישט די סביבה, זענען זיי נישט געשלאפען אין משך פון דער צייט יחזקאלים שלאף? אלץ איז געענדערט, בערג זענען איבערגערוקט געווארען, טייכען זענען אויסגעטריק-נט געווארען, און טיפע אפענע טונעלען ציהען זיך אין דער לענג און אין דער ברייט. עס וואקסט אויס פאר דיינע אויגען די גרויסקייט און וואונדער פון דער אונטערנעהמונג.

און אט איז רוטענבערג אליין. גרעסער ווערט דער געדראנג. די אראבער און צוג, רופט זיך, מען מלעט א תפילה און די אויפגעקלערטע צווישען זיי שעהמען זיך נישט צו דערצעהלען, אז זיי האבען זיך פאר-געשטעלט רוטענבערגן אין דער געשטאלט פון א שר. אין א ספארט-קאסטיום, מיט א גרויסען העלם איבער'ן קאפ שטעהט ער אין דער מיט פון בריק און מעסט אפ מיט די אויגען די גאנצע ארבייט ארום און ארום. אט דא, און דער טיף פון זיין אונטערנעהמונג זעהט ער אויס אזוי מעלאנג, דער פנים איינגעצויגען קאנצענטרירט, און די אויגען פלאמ-מען. אליין, אהן בעגלייטער, לויפט ער אראפ און ארויף. נידערט אין דער טיפעניש און הויבט זיך אויף אין דער הויך, בעקוקט בעטראכט און פערצייכנט... ער קען זיין ארבייט, ווייס מען, און בערך מיט א יאהר צוריק האט דער איבער-אינזשעניר א דייטש, געמאכט געוויסע פעהלערן (מען זאגט מיט א כוונה) קיינער האט דאס אבער נישט נעקענט בעמערקען, די פעהלער האבען זיך ערשט גע-דא פון אויסווייזען מיט א צייט-ארום. אז אבער געקומען רוטענבערג פון אויסלאנד, גלייך אויסגע-פונען די פעהלער און פערטריבען דעם אינזשעניר פון דער ארבייט. איז דאס אלץ אמת? מען דער-צעהלט אזוי פיל וועגען רוטענבערג'ן אמת און לע-גענדעס. אז אט איז ער אליין, דער לעגענדארישער רוטענבערג! א פייף פון לאקאמאטיוו, און דער צוג שלעפט זיך ווייטער און מיט'ן האלבען טאג דרוהען די אויגען די בענגנדיגע דגניה ביי די ברעגעס פון כנרת און ירדן.

יאהרעלאנג ווי מען שרייבט און, מען דער-צעהלט זיך וועגען דגניה, כנרת, מען שרייבט און מען דערצעהלט אפילו מיט א סקארבאזיע נוסח: די קדושים, די קרבנות, ליידען הונגער און נויט א.א.וו. עס דוכט זיך אמאל אז מיר קענען זיך שוין נארנישט פארשטעלען אן א ביטער-ווירטשאפט אהן ליידען און אהן פלאגען. נאכ'ן פערברענגען איינציגע שעה אין דעם אראבישען צמח (די הויפט-באהנסטאציע פון עמק הירדן) א שטאט פון ליי-מענע ווייסע הייזער, וואו מענשען לעבען פרימיטיוו, כמעט ווי אין אדום-הראש'נ'ס צייטען. לאזט מען זיך א עק נאך האלבען טאג דורך די פעלדער קיין דגניה. עס איז ווירקליך נישט צו גלויבען, אז מענשליכע הענד האבען אין דעם ברענענדיגען עמק הירדן אויפגעבויט, פערפלאנצט און בענריגט דעם שטח פון דגניה. דורך א ברייטער אלעי פון הויכע, ריקע ביימער געהט מען אריין אין הויף פון דגניה, אזויפיל גרינס, אזוי פיל ביימער! היינט די ריינקייט, די רחבות און בעקוועמליכקייטען! ניין, נאר נישט בע-וויינען און בעקלאגען דעם גורל פון דגניה. א גוטע ווירטשאפט אין אייראפא ביי בעסערע בעדינגונגען קען נישט איבערשטייגען דגניה, און פראזאאיש גע-רעדט: אין דגניה עסט מען נישט שלעכט, וועגען די קינדער איז דאך שוין אפגערעדט, זיי האבען דא זייער אייגענע מלוכה און דער כנרת און ירדן פער-ווינט זיי בייטאג און פערשלעפערט זיי ביינאכט.

ירדן און כנרת! זיי פערשעהמען נישט די קינ-דער-חלומות, די קינדער-פארשטעלונג. שעהנער און הערליכער קענען זיי נישט זיין. עס איז פאר-נאכט א רויטע פייערדיגע זון הענגט איבער די גולן-בערג און בעגילדערט דעם ים-כנרת, וועלכער ווינט אזוי שטיל זיינע וואסערען. און וואס זעהסטו נישט אין דער שעה אין שפיגעלדיגען כנרת? שורות הויכע ב בערג, יעדער באוג מיט זיין פארב, לאנגע שורות ביימער און פון דער טיף פון כנרת זעהט זיך דער ווייס-בעשנייטער חרמון. קאנען זיך דען די אויגען אזוי גיך אפרייסען פון די הערליכע זעהונגען? אליין ביים ארויסגאנג פון ירדן. נישט אקיין גרעניץ צווי-שען כנרת און ירדן, אבער ווער דערקענט נישט דעם טיף-בלויען ירדן? די ברעגעס זענען בעשאטען מיט הויכע, בעצווייגטע עקאליפטוס-ביימער, מיט הויכע ים-טשירעט און גרינע גראזען און אזוי שטיל, צנועותדיג איז דער ירדן... ווינט זיך נישט אמאל איבער זיינע שטילע וואסערען א פישע-נביא וועל-כער ווארט-אפ די נאכט? אליין אויף דעם וועג פון דגניה און כנרת. עס איז שוין טונקעלער אווענד, עס לייכטען אבער אין זייער פולען כשוף הונדערטער ע-לעקטרישע לעמפלעך פון נהריים, עס זעהט זיך אויך די צווייטע דגניה מיט איהר עלעקטרישען ליכט, און אט זענען די קליינע הייזעלעך פון די תימנער אין כנרת און אין דער הויך אויפ'ן בארג שטעהען די דרייי-שטאקיגע הייזער פון דער קבוצה כנרה. פון די ערשטע, וועלכע בויען זייערע הייזער אויפ'ן בארג. פארלויפיג געפינען זיך אין די גרויסע הייזער נאך קומי אין עמק יזרעאל איז די קבוצה כנרת נאך הינער און די קינדער.

עס שלאפט זיך נישט די ערשטע נאכט אין כנרת (אויך די מיקען דערלאזען נישט צומאכען די אויגען). שטיל און אויסגעשטערנט איז די נאכט, בעווילבערטע בערג, א בעוילבערטער ים און די נאכט ווייטקייט רופט, ציהט... בעגעגען איך זיך מיט'ן שומר פון כנרת, אכצעהן יאהר, ווי ער לעבט דא, ער קען די גאנצע אומגעגענד און ווייזט-אן מיט דער האנד אויף נאהענטע ערטער, וואו ומיט יאהרען צו-ריק זענען דא און דארט געפאלען יודישע שומרים, היינט זענען גרויסע שטחים פון עמק-הירדן בעזעצט מיט יודישע ישובים, היינט איז דאס לעבען זיכער, רוהיג, היינט... נאר אט דערהערט זיך א ווייטער שארך און דער שומר פערשווינדט צווישען די פעל-דער צו דער זייט פון בעווילבערטען כנרת...

בן-החולות.

די קינא-סטארען און זייערע פערעהרער

די בעריהמטע קינא-אקטיארען קריגען הונדערטער בריף א טאג.— פון וועמען די בריף קומען און.— צוויי קינא-סטארען, וואס בעקומען 15.000 בריף א חודש

מיט א קורצער צייט צוריק זענען מיר געזעסען אין א בעוואוסטער יודישער טעאטער-קאפע אין ניו יארק און גערעדט מיט איינגע אקטיארען וועגען די פערעהרער אדער פערעהרערינס פון די בעוואוסטע יודישע סטארען אויף דער בינע. איינער פון זיי האט דערצעהלט, אז אנשטאט דעם, א די פערעהרער זעלען פערקלענערט ווערען דורך דעם, וואס די קינאס האבען פערנומען דעם אויבען-אן אין דעם לעבען פון די פאלקס-מאסען, איז עס א פאקט, אז די צאהל בעגייסטערטע פערעהרער פון די יודישע סטארען ווערט נאר גרעסער ווי אמאל, דער אונ-טערשיד איז נאר, אז זיי זענען נישט אזוי צודרינג-ליך ווי אמאל; זיי ווילען נישט ווארטען אין די רעסטאראנען פאר זיי; זיי ווילען נישט שטעהן ביי די הינטער-אריינגאנגען צו די טעאטערס, ווי זיי פפלעגען אמאל טון. זיי ווילען שרייבען בריוולעך און בעטע, אז די „ליבלינג-סטארען" זאלען זיך זעהן מיט זיי מאכען א „ראנדעוואו" ערגעץ וואו, א טע-אטער אדער אין א קאבארעט.

אינטערעסאנט איז, אז דאס ארבייטער-מיידעל איז דווקא נישט די, וואס זוכט איצט די בעקאנט-שאפט מיט אן אקטיאר פון דער יודישער בינע, נאר עס איז די יבאלעבאסטע אדער די רייכע טאכ-טער פון אן אנגעזעהענעם קויפמאן. די ארבייטער-מיידלעך, זענען, ווי עס ווייזט אויס, אזוי פערכאפט געווארען פון די קינאס, אז זייער גרעסטער פער-גנינגען, זייער וויכטיגסטע האפנונג איז צו שטעלען זיך אין פערבינדונג מיט א קינא-סטאר, דאס ער-קלערט זיך ליכט, זיי ארבייטען אפ אין א שאפ, זיי הארעווען שווער און ביטער, און דער קינא-סטאר ברענגט צו זיי א וועלט מיט האפנונג און חלומות. דאס וואס זיי זעהען אין א קינא קאנען זיי קיינמאל זיך נישט פארשטעלען אין דער ווירקליכקייט. האבען זיי דעריבער זייער בעפרידיגונג אין די מערקווירדיגע בילדער, וואס זיי זעהען אויפ'ן ליינווענט. די חלומען פון דעם אדער יענעם סטאר, זיי לעבען מיט זיין זכרון. ער איז זייער העלד, זייער קינסטלער, זייער ליבהאבער, זייער נשמה-שותף. די רייכע מיידעל, אבער, איז נישט אזוי שטארק פערינטערעסירט אין זיי. דער לוקסוס און פאר איהר נישט קיין איבערראשונג. זי האט נעהנוג רייכטום און, פראכט אין איהר האלטונג, זי שטעלט זיך דעריבער נישט צופרידען מיט דעם „העלד" פון איהר פאנטאזיע, וועלכער איז ערגעץ אין האליוואוד. זי איז דאס די יעניגע וואס שרייבט צו יודישע סטארס און פרובירט מיט זיי זיך פערבונדען. זענען נאקע דא געוויסע סטארס וואס קריגען צעהנדליגער בריף פון אזעלכעס מיידלעך אדער פערהייראטע פרויען, וועלכע גיסען אין די דאזיגע בריף אויס זייער גאנצע נשמה. זיי זענען נאקע די יעניגע, וואס ווילען, ווען עס איז דער עהרענד אזענד פון אזא סטאר זיין די, וואס וועלען קויפען די בעסטע פלעצער און אפטמאל איינלאדען א גאנצע גרופע פריינד אדער קרובים צו געהן מיט איהר. זעלבסטפערשטענדליך, אז די פרויען-סטארען אויף דער יודישער בינע האבען אויך געניג פערעהרער, אבער נישט אזוי פיל ווי די מענער.

עס זענען אויך דא איינגע פרויען-סטארען, וואס האבען גענוג פערעהרער, און זיי זענען אלע רייכע יונגעלייט, און, ווען-נישט-ווען א רייכער „זיי-דע". מען דארף האבען אין זינען אז די מעהרסט יודישע אקטריסעס זענען אין גרונד גענומען קאנסער און, אט דער ראזיגער בליק איז נישט זעהר צוציהענד וואטיוו אין זייער מאראלישען בליק אויפ'ן לעבען פאר א געוויסען סארט „פערעהרער".

אבער וואס פאר א פערגלייך איז די פאפו-לאריטעט פון יודישע אקטיארען און אקטריסעס צו דער פאפולאריטעט פון קינא-סטארס? נישטא קיין איין קינא-סטאר, וואס זאל נישט קריגען עטליכע הונדערט בריף טעגליך, און אזוי פיל פארערונגען וועגען א פאטאגראפיע. די קינא-קינסטלער פיהלען זיך נישט נאר שטארק געשמייכעלט פון דעם, נאר וואס איז נאך וויכטיגער, זיי שטאלצירען מיט דעם זעהר שטארק, און דאס העלפט זיי זעהר פיל אין זייער ארבייט, וואס מעהר בריף, וואס מעהר פער-עהרער אן אקטריסע האט, אלץ טייערער איז זי ביי איהרע באלעבאטים און אלץ א גרעסערען גע-האלט קאן זי בעקומען. פאפולאריטעט איז, דער פרו-בירשטיין פון העכערע שכירות. עס זענען אפילו דא אזעלכע אקטיארען און אקטריסעס וועלכע האבען ספעציעלע אגענטען, וואס זעהען צו, אז מען זאל צו זיי שרייבען וואס מעהר בריף פון אלע עקען פון דער וועלט.

איין בעריהמטע פרויען-סטאר פון די קינאס האט דריי רעקלאמע אגענטען, וועלכע קריגען א גרויסען געהאלט, און זייער צוועק איז נאר צו לייי-ענען די בריף און ענטפערען אויף דעם העפליכ-סטען אופן אויף אלע פראגען, וואס ווערען געשטעלט אין די בריף. מען קאן נישט זאגען, אז עס איז נישטא קיין איין שרייבער פון א בריף צו א בע-שטימטען קינא-סטאר, וואס זאל נישט קריגען קיין ענטפער. נישט זעלטען טרעפט מען א פרוי אדער א מיידעל, אדער א יונגערמאן, וואס שטאלצירט מיט דעם, וואס זיי האבען בעקומען א פאטאגראפיע פון א בעליבטער אקטריסע זיי ווייסען נישט, אז די דאזיגע אקטריסע האט זיך געפיהלט גליקליך, וואס זי קען צושיקען א פאטאגראפיע. אין דעם שטעקט ביז א געוויסען גראד איהר ברויט און פוטער. זי טוט אלץ וואס זי קאן כדי צו דערמוטיגען דאס שרייי-בען פון בריף כדי צו קריגען אלץ מעהר פערעהרער.

עס זענען דא צוויי קינא-סטארען, וואס קרי-גען אמווענינגסטענס פופצעהן טויזענד בריף יעדען חודש, און פאר ווייהנאכטען איז די צאהל בעגרי-סונגען וואס זי קריגט, אזוי גרויס, אז זי שטעלט דאן אן א גאנצע צאהל בריף-לעזער, וואס סארטירען און ענטפערען אויף די בריף. די אונטער-שריפטען ווערען זעהר קינציג נאכגעמאכט און כאטש די „סטארס" אליין לייענען גארנישט די בריף ווערען זיי אבער געענטפערט אזוי, ווי זיי וואלטען גע-ווען דירעקט פון זיי.

אינטערעסאנט איז אויך, אז נישט נאר די פרויען וואס שפילען די ראלען פון אומשולדיגע נאאיווע מיידלעך אין די קינאס וואס קריגען א סך בריף פון פערעהרער, נאר אויך אזעלכע, וואס שפי-לען די ראל פון זינדערינס, פון אויסגעלאסענע, האבען א סך פערעהרער צווישען פרויען און הויפט-זעכלעך צווישען יונגע מיידלעך. די אורזאך איז שווער צו פערשטעהן, און דאס וואלט געווען א פראבלעם פאר פראפעסאר פרויד, אז ער זאל פערטייטשען דאס. אויך צווישען די מענער-סטארס זענען דא אזעלכע, וואס שפילען אמאל די ראל פון רשעים, און פונדעסטוועגען קריגען זיי הונדערטער בריף פון פערהערער מיט ליבע-נעוואנגען.

נאך אן אינטערעסאנטער פאקט איז, אז דווקא יודישע מיידלעך און פרויען און אויך פוילישע זענען די גרעסטע פאטריאטקעס פון קינא-אקטיארען און אקטריסעס. עס ווערט אנגעגעבען אז איבער פופצעהן פראצענט פון די בריף, וואס ווערען ערהאלטען אין האליוואוד, זענען פון יודישע קינדער. די בריף זענען זעהר סענטימענטאלע און פול מיט „הארץ-אויס-גוסען".

די קינא-סטארען קריגען בריף נישט נאר פון אמעריקא נאר פון דער גאנצער וועלט. די אמעריקא-נער בילדער ווערען געוויזען אומעטום און זיי זענען זעהר צוגענגליך צו די פאלקסמאסען. קומט טאקע אן בריף נישט נאר פון דייטשלאנד און פראנק-רייך, נאר טאקע פון רוסלאנד און הויפטזעכליך פון פוילען. קענטיג, אז די פאליאקען זענען פון דער נאטור מענשען, וואס בעגייסטערען זיך זעהר שטארק פאר אקטיארען און אקטריסעס און אפשר טאקע פאר אלערליי קינסטלער. איטאליענער זענען אויך הערציגע בריף-שרייבער, אבער די צאהל זייערע איז נישט גרויס. דער-פאר אבער זענען זייערע בריף פול מיט הארציגער ליבע מיט שטורמישע ליידענ-שאפטען.

3

די גרויסע סטארען גיבען אויס טויזענדער און טויזענדער דאלארען יעדען יאהר צו ענטפערען אלע וואס ווענדען זיך צו זיי צושיקט. און נישט נאר די פאסט-מארקעס נאר די פאטאגראפיעס וואס זיי שיקען, קאסטען זיי א פערמעגען יעדען יאהר, אבער זיי האבען קיין שום פאראיבעל נישט אויף דעם, די פאטאגראפיעס האבען די אונטערשריפטען פון די סטארען. כאטש זיי אליין נעהמען נישט קיין פע-דער אין דער האנד. דאס איז די ארבייט פון דעם „רעקלאמע-אגענט". די צאהל פון די פערעהרער ווערט פון טאג-צו-טאג גרעסער, ווייל די צאהל מענשען, וואס געהען אין די קינא-טעאטערס ווערט אויך גרעסער פון טאג-צו-טאג.

י. ע—ן.

Dr. Różaner
ספעציאליסט פאר הויט-, ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע.
הילונג מיט קווארץ-שטראהלען און רענטגען
DZIELNA 9 (Narutowicza), tel. 28-96.
נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8, פרויען פון 1—3
באזונדער זאל פאר פרויען.

Dr. H. WOŁKOWYSKI
נאלעווקי 25, טעל. 26-87
ספעציעל ארצט פאר הויט און ווענע-רישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, אלע ארט אנאליזען, בעהאנד-לונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8—10 פריה, 12—2 נ.מ. און פון 4—8 אוו.

אין אַ פּאַרק (אַ סצענע) פון ב. קאַוונער

אַ שעהנער טאָג, אַ בלויער אַ ליכטיגער, אַ חאַרימער, אַ ראָמאַנטישער.

אַלעס לאַכט: דער וואַלד, די פעלדער, דער טייך, די הערצער.

אפילו די נשמות לאַכען.

עס זעהט אויס, ווי גאָט איז געוואָרען אַ הומאָריסט און ער מאַכט לאַכען די וועלט מיט אַלע זיינע בעשעפענישען.

אין אַזאַ טאָג ווילט זיך נישט זיצען אין הויז; עס ווילט זיך זיין ווייט פון דער רוישענדיגער שטאָדט, ווייט פון מיסט־קאַסטענס, טראַמוואַיען וכדומה.

זאָג איך צו זיך אַליין, קיינער זאָל נישט הערען: כאַפּ זיך אַרויס פון שטאָט, מאַך עס שנעל; דער טאָג שטעהט נישט, ער לויפט אינאיינעם מיט די יאָהרען. איל זיך צו. עס קאָן באַלד רעגענען.

לאָז איך שטעהן מיין ווייב און מיינע קינדער, כאַפּ דעם ערשטען בעסטען טראַמוואַי און עס געדויערט נישט לאַנג און איך בין שוין אין פּאַרק.

איך נעם אַרומגעהן, גלאַט אַזוי זיך, קוק אויפ׳ן לאַכענדיגען הימעל, מיט די ווייסע לאַכענדיגע וואָלקענדלעך, וואָס שווימען אַרום פערטראַכט, פילאָזאָפיש, ווי ווייסע זיידענע פאָהנען. איך בעטראַכט די גרינע בלעטער, די פריש־געעפענטע בלומען, דאָס אַרומשטיפען פון די פויגעל און דאָס אַרומפלאַטערען פון די שמעטערלינגען.

און אָט דערזעה איך דאָס טייכעל. ביים טייכעל אַ שיפעלע, אַ לאָדקע, לעבען דער לאָדקע אַ יונגערמאַן, זומערדיג אָנגעטאָן, אַ פרעהליכער, אַ זינגענדיגער, אַ טאַנצענדיגער; די גאַנצע וועלט איז זיינע!

און אָט שאַרט זיך צו צו איהם אַ מיידעל, נישט קיין מיאוס׳ע; און אפשר יאָ אַ מיאוס׳ע. נאָר די רויטע בעקלעך און די רויטע ליפען, די געפאַרבטע, מאַכען זי אויסזעהן נישט מיאוס

זי איז אויך פלאַטערדיג ווי אַ זומער־פויגעל; לאַכענדיג ווי דער טאָג, ווי דער הימעל, ווי די רויזען, ווי פערליבטע.

געהט דאָס מיידעל צו צום בחור, בעגריסט איהם; ער, דער בחור, בעגריסט איהר אויף צוריק.

פון אָנהויב זעהען זיי אויס צו זיין פרעמד; זיי קענען זיך נישט, זיי זעהען זיך איצט דאָס ערשטע מאָל.

איך שטעה נישט ווייט פון זיי, אפשר צעהן שריט אַוועק, און איך קוק אויף זיי און איך הער זיך איין צו זייער שמועס:

ער: ווי רופט מען אייך?

זי: מאַליע רופט מען מיך.

ער: אייער פאַמיליען־נאָמען?

זי: ליפסקי.

ער: עלטערן האָט איהר?

זי: ניין. איך בין ביי אַ ברודער.

ער: וואָס טוט אייער ברודער?

זי: אַ שניידער.

ער: איז ער רייך?

זי: ניין. ער איז אָרים.

ער: ווי אַלט זענט איהר?

זי: מען קען זאָגען 18.

ער: מען קען זאָגען מעהר אויך.

זי: ניין; ס׳איז בעסער, אַז מען זאָגט נישט מעהר. 18 איז גראָד גענוג.

ער: ביי וואָס אַרבייט איהר?

זי: ביי גאָרנישט; איך קען נישט קריגען קיין שטעלע.

ער: איהר האָט שוין אַ חתן?

זי: ניין. איך קען זיך נישט צופּאַסען. איך זוך אַ מענשען אַן׳אינטעליגענטען, אַ גרויסען פערדינער, נישט קיין קאַרגען, און נישט קיין ליטוואַק...

ער: שווער צו קריגען אַזאַ איינעם.

זי: אַז מען זוכט געפינט מען; מ׳דאַרף נאָר זוכען, נאָר זוכען!

ער: זאָל אייך גאָט העלפען.

זי: (נעמט שמייכלען צו איהם אַזוי זיס ווי צוקער): און וואָס הערט זיך מיט אייך? איהר זייט שוין אַ פערנומענער?

ער: איהר מוזט עס גוויסיג וויסען?

זי: (מיט׳ן זעלבען שמייכעל): לאָמיר זיך ביידע זעצען לעבען טייכעל, אָט־דאָ־אָ.

ער: דאָס גראָז איז גראָד נאַס.

זי: טאָ לאָמיר זיך ביידע זעצען אויף אַ באַנק.

ער: איך האָב פיינט פרעמדע אויגען; זיי קוקען וואו מען דאַרף נישט.

זי: איך האָב אויך פיינט פרעמדע אויגען.

ער: איהר האָט מיין טבע.

זי: אַזוי זעהט עס אויס.

ער: (בעטראַכט דאָס שיפעלע): אַ פיין שיפעל.

זי: איך האָב זעהר ליב זיך צו וויגען אויף אַ שיפעלע וואָס געפינט זיך צווישען גרינע ברעגען.

ער: איך וואָלט עס זיכער געטון, אָבער איך האָב מורא צו פאָהרען אויפ׳ן וואַסער: עס קאָן קומען אַ שטורעם און איבערקעהרען דאָס שיפעל. און דאָס האָב איך פיינד. אַ מענש קען גאַנץ שעהן אויסלעבען זיינע יאָהרען, ער זאָל נישט דערטרונקען ווערען.

זי: (נאָך זיסער). טאָ נעמט מיך אויף אַן׳אויטאָ; איך בין שטאַרק פערליבט אין אַן׳אויטאָ.

ער: איך שרעק זיך פאַר אַ קאַטאַסטראָפע. ווינציג אומגליקען טרעפען זיך דאָ מיט אויטאָמאָבילען? אָט איז ערשט עהרנעכטען מיינער אַ בעקאַנטער, אַ דאָקטאָר, דער׳הרג׳עט געוואָרען. זיין מאַשין איז אַריין אין אַ טעלעגראַף־סלופּ. איז געזינטער, אַז מען פאָהרט נישט.

זי: טאָ גיט מיר אַ קוש!

ער: אין קושען זיך ליגט אַ קראַנקהייט; לעזט וואָס דאָקטוירים זאָגען וועגען דעם. דאָקטאָר קאַנעבייגדעל זאָגט אין זיינעם אַ בוך, אַז אין איין קוש געפינען זיך צוויי ביליאָן מיקראָבען.

זי: ליבע וויל פון אַזעלכע ביכער נישט וויסען. די ליבע פייפט אויף אַזעלכע ביכער, מיט אַזעלכע דאָקטוירים! זעהט, יונגערמאַן, ס׳אַרא וואונדערליכער טאָג היינט איז; זעהט ווי יעדעס גרעזעל, יעדעס בלימעלע, יעדעס בלעטעל איז פערליבט; זעהט ווי די פייגעל ליבען זיך אין זייערע נעסטען, און מיר מענשען האָבען מורא פאַר ביכער מיט מיקראָבען... און ווער האָט מורא? איהר, אַזאַ שעהנער, אַזאַ פיינער יונגערמאַן, און ווען? אין צוואַנציגסטען יאָהר־הונדערט! איהר שעהמט זיך גאָרנישט?

ער: יעדער איינער האָט זיך אַן׳אַנדער בליק אויפ׳ן לעבען. איך בעטראַכט דאָס לעבען און די ליבע אַנדערש, ווי איהר.

זי: מען קען נישט אָפּטיילען דאָס לעבען פון דער ליבע; ליבע און לעבען איז דיזעלבע זאַך; דאָס לעבען אָהן ליבע איז קיין לעבען נישט, און ליבע אָהן לעבען קאָן גאָר נישט געמאָלט זיין... דאָס איז איין גוף, איין האַרץ, איין נשמה.

ער: איך דענק אַנדערש.

זי: איהר זענט נישט קיין לאָגישער דענקער. אין אייער דענקען איז נישטאָ, וואָס מיר רופען אָן, הייס־בלוטיגעס, פייערדיגעס, ראָמאַנטישעס... נאָר לאָמיר נישט פערקריכען אין ווייטע דרכים... אפשר וואָלט איהר מיר גענומען אין אַ קינאָ?

ער: נישט איצט, נישט היינט.

זי: טאָ נעמט מיך אויף אַ שפּאַציר. עס איז דאָך היינט אַזוי גוט צו שפּאַצירען. קומט, זייט נישט קיין מלמד.

ער: איך קאָן נישט שפּאַצירען, ווייל איך האָב שוואַכע פיס, און אַ חוץ דעם האָב איך נאָך פאַסקודנע היהנער־אויגען.

זי: טאָ נעמט מיך פאַר אַ כלה.

ער: עס טוט מיר זעהר לייד: איך בין שוין פערהייראַט.

זי: פאַרוואָס האָט איהר מיר דאָס באַלד נישט געזאָגט?

ער: אַז איהר האָט געדרעהט אַ היטעל מיט נאַרישע פראַגען.

דאָס מיידעל איז אַוועק אַ בייזע, אַ בורטשענדיגע...

איך און דער יונגערמאַן האָבען זיך צולאַכט הויך, אויפ׳ן קול.

און איבער אונזערע קעפּ האָט די זון אַרונטערגעלאַכט און אַרונטערגעשאָטען דורך די צווייגען פון די ביימער גאָלדענע רענדלעך אויף דער ערד...

טעטיגקייט פון לאָדזער רעטונגס־קאָמיטעט

די טעג איז פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון לאָדזער יודישען רעטונגס־קאָמיטעט, אונטער׳ן פאָרזיץ פון ה׳ פּאַוועל ראָזענטאַל. ה׳ באַנאַש גיט אָפּ דעם טעטיגקייטס־בעריכט פאַר׳ן יאָהר 1928.

פון 20 מערץ 1926 ד. ה. זייט דער רעטונגס־קאָמיטעט איז געשאַפען געוואָרען ביז׳ן 31. מערץ 1929 ז נען אַריינגעפלאָסען 15,186 ביטעס וועגען הלוואות. הלוואות האָבען בעקומען 13,316 פערזאָן, דערפון סוחרים — 1,570,903 זל. (7823 פערזאָן), פאַבריקאַנטען — 233,970 זל. (989 פערזאָן), האַנדווערקער — 742,075 זל. (4139 פערזאָן), פרייע פּראָפעסיעס 83,110 זל. (365 פערזאָן). סך־הכל האָט דער רעטונגס־קאָמיטעט אַרויסגעגעבן הלוואות אין פערלויף פון 3 יאָהר אויף אַן׳אַלגעמיינע סומע פון 2,630,058 זל.

די פּראָצענטועלע פערהעלטניש צווישען די שטאַנדען, וואָס האָבען בעקומען הלוואות פון רעטונגס קאָמיטעט, שטעלט זיך פאַר אויף אַזאַ אופן: דער האַנדעל האָט בעקומען 59,7 פּראָצענט פון דער גאַנצע סומע פאַר די דריי יאָהר; די אינדוסטרי 8,9 פּראָצ.; דאָס האַנדווערק 28,2 פּראָצ.; פרייע פּראָפעסיעס 3,2 פּראָצענט.

דער בעריכט ווערט נאָך אַ דיסקוסיע בעשטעטיגט.

נאָך אַ קורצען וכּוח ווערט דער בודזשעט פאַר׳ן לויפענדען יאָהר איינשטימיג אַקצעפּטירט.

גאָלדענע גליקען

(ראָמאַן)

(47

איך האָב צוגעבונדען דאָס שיפעל צו אַ קוסט, אַראָפּ אויף דער יבשה און האַלטענדיג די ביקס אין די הענד, האָב איך זיך גענומען וואַרטען, וואָס אַ שטיינער וועט ווייטער זיין.

עס איז אַדורך צעהן מינוט אַן׳ערך.

מיין אויפמערקזאַמקייט האָט פּלוצים געווענדעט אויף זיך אַ טויבער קוויטש פון אַ וואַסער־פויגעל פון דער צווייטער זייט פונ׳ם אינזעל.

איך האָב אָנגענומען די ציגנעל פון דער ביקס און פאָרזיכטיג זיך אַ הויב געטון פון אָרט.

פּלוצים איז מיר איינגעפאַלען אַ געדאַנק — די השגחה פון אויבען האָט מיר איהם ממש אונטערגעוואָגט. ש

איך האָב זיך אַרונטערגעלאָזט אויף דער ערד אַרויפגעטון, מיין הוט אויף דער ביקס און פּאַמעליך אויפגעהויבען איהם אין דער הויך, איבער׳ן קאָפּ.

— פּאַף!

אין דער הוט איז געווען אַ שוואַרצע לאָך און די שטיק האָלץ פון דער ביקס, וואָס איז אָפּגעריסען געוואָרען פון דער קויל האָט מיך פּעסט אַ קלאַפּ געטון אין דער האַנד.

איך האָב אַ כאַפּ געטון די ביקס, און נישט פערלירענדיג אַ סעקונדע — אַ יאָג געטון זיך אין דער זייט.

דער ראַזיגער אַלטער אויסגעפּרובטער שפּיצעל פון די יאַנער אין באַליוויען האָט מיר אָפּגעראַטעוועט דאָס לעבען.

שנעל אַרבייטענדיג מיט דער פרייער האַנד און מיט די קניען, בין איך צוגעקראָכען צום ברעג און פונאַנדערהוקענדיג די קשאַקעס, אַרויסגערוקט דעם קאָפּ.

מיין ביקס איז געווען כמעט קאַפּוט...

פונ׳ם ווייטען ברעג איז אָקאָרשט אָפּגעשוואומען אַ לורקע.

אין איהר זענען געזעסען צוויי פערשוין.

אין איינעם פון זיי האָב איך תּיכף דערקענט דעם מעטיס, וועלכען ביל האָט מיר געהאַט אינדערפריה אָפּגע׳משל׳ט.

דער צווייטער, וואָס האָט געהאַלטען גרייט די ביקס, איז געווען עהנליך אויף מיין „ידיד, וואָס האָט מיך מכבד געווען מיט אַ קינזשאַל־שטאָך.

האַלטענדיג דעם פינגער אויפ׳ן ציגנעל פון דער ביקס, האָט ער זיך מיט די אויגען איינגעגעסען אין די קושאַקעס, זייענדיג גרייט אויסצושיסען ביי מיין ערשטער בעוועגונג.

אַ שמייכעל טוענדיג צו זיך, בין איך געלעגען אין די קושאַקעס מיט דער ביקס אַרויסגערוקט אין דרויסען.

איך האָב אומ׳ברחמנות׳דיג בעשלאָסען צו דער׳ה׳ג׳ענען זיי ביידען, כאָטש קיין פּערזענליכע שנאה צו זיי האָב איך נישט געהאַט:

זיי האָבען דאָך געלויערט נישט אויף מיין לעבען, נאָר אויף גאַטענס, און די סיבות, וואָס האָבען זיי געצוואונגען אַזוי צו האַנדלען געגען מיר, זענען דאָך געווען, לויט מיין מיינונג, זעהר וויכטיגע.

פונדעסטוועגען האָב איך קיין טראָפּען חשק נישט געהאַט צו שיידען מיט׳ן לעבען, און איך האָב בעשלאָסען צו שיסען אין זיי, ווי נאָר זיי וועלען זיך דערווענען צוצושווימען אויף אַ שטח פון צעהן־צוועלף שריט פון אינזעל.

קיין אומאַנגענעהמליכקייטען פון דער פּאָליציי האָב איך נישט אַרויסגעזעהען פאַר זיך, וואָרום דאָס לאָך אין מיין הוט האָט דאָך בולט עדות־געזאָגט, אַז איך האָב זיך געמוזט שיצען.

סוף כל סוף, אַז עס קומט אויס צו וועהלען צווישען אייגענעם לעבען און דעם פרעמדען — טראַכט מען דאָך נישט קיין סך וועגען שהטערדיגער פאַראַנטוואָרטליכקייט.

דאָס שיפעל איז צוגעשווימען נעהענטער, און איך האָב געזעהן, ווי די בעלי דבר׳ס האָבען גענישטערט מיט די אויגען אין די קושאַקעס.

אויף יעדען פאַל האָב איך אָוועקגעלייגט נעבען זיך אַ צווייטען פּאַטראָן און אַרויפגעלייגט די האַנד אויפ׳ן ציגנעל.

אין דעם מאָמענט איז דאָס שיפעל צוגעקומען צום ברעג.

נאָך אַ סעקונדע — און איך וואָלט אויסגעשאָסען, נישט איבערלייגענדיג זיך מעהר, וואָס שפּעטער וועט זיין.

גלייכצייטיג האָט זיך אָבער דערהערט אַ קנאַל פון אַ מויזער־ביקס (דעם כאַראַקטעריסטישען שאָס פון אַ מויזער־ביקס וואָלט איך געקאָנט אונטערשיידען פון טויזענד־ער) און די קויל האָט אַ קלאַפּ געטון אין וואַסער נעבען דעם שיפעל, אויפהויבענדיג אַ פאָנטאַן פון שפּריצען.

דער מעטיס האָט זיך מיט ירגזון אויסגעזידעלט און שנעל אָפּגעשווימען פון ברעג.

דער צווייטער, דער בעגלייטער זייִנער האָט אויסגעשאָסען אין דער ריכטונג פון וואַנען די מויזער־קויל איז אָנגעקומען.

איך האָב זיך פערשטעהט זיך בעמיהט נישט צו פער׳ן קיין צייט.

אַרויסשפּרינגענדיג פון די קושאַקעס, האָב איך זיך אַ וואָרף געטון אויף דער צווייטער זייט פונ׳ם אינזעל, און, ווי איך האָב גערעכענט, האָב איך דאָרט געטראָפען ביל׳ן.

ער איז געשטאַנען אויף די קניע, און געצילט פון דעם מויזער אין די ענטלויפערס.

— גענוג, ביל! — האָב איך, אויסגעשריגען, אַריינשפּרינגענדיג אינ׳ם שיפעל.

ער האָט אויסגעשאָסען די קוילען אין דער לופט, נעהמענדיג זיך צו די ווערסלעס, זענען מיר אָפּגעשוואומען.

— אַ רוח אין זייער טאַטענס טאַטען, דזשעק! — האָט ער אויסגערעגט אויסגערופען — איך האָב שוין געמיינט, אַז דאָס מאָל זענט איהר שוין אין פּעקעל... אַזעלכע באַנדיטען — אַ פייער זוכט זיי!

צושווימענדיג צום ברעג, און צוזאַמענלייגענדיג די ווערסלעס, האָט ער זיך פונאַנדערגעלאַכט.

— האָסטו געזעהן אַ יאַגד! אַ ניש׳קשה׳דיגע יאַגד, כ׳לעבען!... זעהט נאָר, ווי זיי מאַכען פיס! — האָט ער מיר אָנגעוויזען אויף די צוויי פערשוינען, וואָס זענען געלאָפען פונדערווייטענס אין בלאָטע. — עס וואָלט זיך געמאַכט אַ פיינע חתונה, ווען זיי מאַרענירען אייך דאָ איין!...

— ווען איהר מישט זיך מיר נישט אַריין, וואָלט איך ווי אַליין איינגעמאַרענירט! — האָב איך געענטפערט — איהר האָט מיך בעפרייט פון פערגיסען מענשליך בלוט.

— ווען איהר וואָלט מיר נישט געשטערט, וואָלט איך זיי דאָך מיט פערגניגען אונטערגעשאָסען — האָט ער געענטפערט — אַזעלכע אויסוואורפען טאָר מען נישט דערלויבען לאַנג צו לעבען אויף דער וועלט. דער דאָזיגער מעטיס שפּילט מיר אויף די נערווען! דערצעהלט מיר, ווי דאָס אַלץ האָט פּאַסירט.

— דאָס איז געווען אַ גוט־פערטראַכטער פּלאַן, — האָב איך פערענדיגט — אין דעם ספק איך זיך נישט. מען האָט מיך געברויכט צו געפינען אַ טויטען, אויב מ׳האָט מיך בכלל געברויכט צו געפינען. גאָארעס מיט זייגע חברה־לייט, וואָלטען שוין געהאַט ענטלאָפען צו יענער צייט, און מאָריס וואָלט דערוויזען בפומבמש, אַז ער איז גאָט די נשמה שולדיג, און וואָלט זיך צוגענומען מיין ירושה. אַ פאַסקודנע חבריה, זאָג איך אייך!

— יאָ, — האָט ביל מסכים געווען — צום גליק קאָן זיך אָפּט אַ בוידעם פון די בעסטע פּלענער. איך האָב תּיכף פערשטאַנען וועגען וואָס עס האַנדעלט זיך. אַ ך בין פריהער צוגעשוואומען צום אינזעל אין גערעכענט זיך אָנשליסען אָן אייך, ערשט איך האָב פּלוצים דערזעהען די צוויי באַנדיטען. ווען אייגער פון זיי האָט אָנגעהויבען צו שרייען, ווי אַ וואַסער־פויגעל, האָב איך געמיינט, אַז איהר וועט אַריינפאַלען אין דער נעץ. איהר זייט אָבער אַ יונג — ווער מיר נוכס גינט! איהר האָט זיך פיין אַרויסגעדרייט פונ׳ם שווינדעל, דזשעק!

— דאַכט זיך, עס פערדריסט אייך עפּיס?! האָב איך אַ שמייכעל געטון.

אַ וודאי פערדריסט מיר! — האָט זיך ביל פונאַנדערגעלאַכט — אַלץ הייסט, פערדריסען! ווען איהר שטעלט מיך נישט אָפּ, וואָלטען דאָך די צוויי פערשוינדלעך שוין געווען אין גיהנום אויף אַ זידיגער פּאַטעלניע!...

(פאָרזעצונג קומט).

OBWIESZCZENIE.

DYREKCJA TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO M. ŁODZI

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za niezapłacone raty wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz 11-ej z rana w Kancelarji Wydziału Hipotecznego m. Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 21 przed wyznaczonymi rejentami.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Nr. Nr. hipoteczny nieruchom.	Przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	Przed notarjuszem	Dnia
[illegible]-a	[illegible]	3.920	29.400	J. Andrzejewskim	2 X 1929
8 ros. g.	„ „	4.980	37.350	S. Bułharowskim	„ „ „
8 ros. ż.	„ „	2.060	15.450	K. Imienińskim	„ „ „
9	Wolborskiej	3.640	27.300	S. Jarzębskim	„ „ „
14	Jerozolimskiej	680	5.100	A. Karnawalski	„ „ „
21-c	Nowomiejskiej	3.940	29.550	S. Korn	„ „ „
21-Ma	Wschodniej	8.000	60.000	J. Krzemieniewski	„ „ „
29	Podrzecznej	15.000	112.500	B. Lisowski	„ „ „
47-m	Al. I-go Maja	4.600	34.500	K. Rossman	„ „ „
47-R	Al. I Maja i Żeromskiego	5.560	41.700	J. Rzymowski	„ „ „
47-w	Nowo-Cegielniana	6.460	48.450	W. Siniarski	„ „ „
47-am	Al. I-go Maja	3.640	27.300	A. Smoliński	„ „ „
					3 X 1929
	Zawadzka				
48-R	„ „	2.860	21.450	S. Bułharowski	„ „ „
51-m	Zawadzka i Gdańska	3.020	22.650	S. Jarzębski	„ „ „
54	Zachodniej	3.980	29.850	A. Karnawalski	„ „ „
54-d	Pańskiej i Zawadzkiej	2.940	22.050	S. Korn	„ „ „
61	Zachodniej	1.800	13.500	J. Krzemieniewski	„ „ „
62	Aleksandryjskiej	980	7.350	B. Lisowski	„ „ „
78/78-a	Franciszkańskiej	4.000	30.000	W. Siniarski	„ „ „
90-c	Drewnowskiej	11.000	82.500	A. Smoliński	„ „ „
98	Lutomierskiej	580	4.350	S. Szmidt	„ „ „
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	E. [illegible]	„ „ „
142-e	Piwnej	1.700	12.750	J. Andrzejewski	„ „ „
143	Zgierskiej	2.280	17.100	S. Bułharowski	„ „ „
148-cd	Wesołej	960	7.200	K. Imieniński	„ „ „
154 ros. c	Zgierskiej	2.340	17.550	S. Jarzębski	„ „ „
157-e	„ „	2.700	20.250	L. Kahl	„ „ „
157F	„ „	2.880	21.600	A. Karnawalski	„ „ „
187	Kościelnej	1.400	10.500	S. Korn	„ „ „
188	Kościelnej i Aleksandr.	2.360	17.700	A. Karnawalski	„ „ „
204	Wolborskiej	1.600	12.000	B. Lisowskim	„ „ „
241	Plac Wolności	2.780	20.850	J. Ładą	„ „ „
251-a	Cegielnianej	5.360	40.200	K. Rossmanem	„ „ „
252	Piotrkowskiej	5.480	41.100	J. Rzymowskim	„ „ „
257	„ „	5.620	42.150	W. Siniarskim	„ „ „
269	„ „	3.880	29.100	S. Szmidt	
271-m	Cegielnianej	3.640	27.600	S. Jarzębskim	„ „ „
271-aa	„ „	3.540	26.550	W. Jeżewskim	8 X 1929
275-e	Zachodniej	2.180	16.350	L. Kahlem	„ „ „
276-a	Prywatnej	6.120	45.900	A. Karnawalskim	„ „ „
288-aa	Szkolnej	3.200	24.000	S. Kornem	„ „ „
288-ab	„ „	1.360	10.200	J. Krzemieniewskim	„ „ „
288-ac	„ „	3.100	23.250	B. Lisowskim	„ „ „
288-an	„ „	2.180	16.350	J. Ładą	„ „ „
304	Północnej	1.220	9.150	A. Smolińskim	„ „ „
311	„ „	2.320	17.400	S. Szmidtem	„ „ „
311-cd	Narutowicza	1.920	14.400	E. Trojanowskim	„ „ „
320-s	Konstantynowskiej	680	5.100	J. Andrzejewskim	„ „ „
320-abr	Leszno	4.780	35.850	S. Bułharowskim	9 X 1929
320-rrr	Pańskiej	2.480	18.600	K. Imienińskim	„ „ „
321-ea	Konstantynowskiej	3.000	22.500	S. Jarzębskim	„ „ „
321-kb	Szkolnej	980	7.350	W. Jeżewskim	„ „ „
321-ks	„ „	4.820	36.150	L. Kahlem	„ „ „
321-za	Cmentarnej	2.580	19.350	A. Karnawalskim	„ „ „
321-zb	„ „	4.400	33.000	S. Kornem	„ „ „
285-a	Zakątnej	2.400	18.000	J. Krzemieniewskim	„ „ „
325	Konstantynowskiej	1.460	10.950	B. Lisowskim	„ „ „
338-d	Solnej	1.380	10.350	K. Rossmanem	„ „ „
378 ros. b	Magistr. i Pomorskiej	1.720	12.900	W. Siniarskim	„ „ „
378-k	Magistr. i Północnej	4.000	30.000	A. Smolińskim	„ „ „
386	Pomorskiej	2.560	19.200	S. Szmidtem	10 X 1929
399 ros. b	Targowej	3.840	28.800	E. Trojanowskim	„ „ „
415	Pomorskiej	5.060	37.950	J. Andrzejewskim	„ „ „
420-a	Kilińskiego	14.800	111.000	S. Bułharowskim	„ „ „
	Pomorskiej				
435	„ „	43.340	325.050	S. Jarzębskim	„ „ „
451	Południowej	1.920	14.400	W. Jeżewskim	„ „ „
482	Południowej	920	6.900	A. Karnawalskim	„ „ „
490/91	Połudn i Wschodniej	7.980	59.850	S. Kornem	„ „ „
493	Południowej	22.000	165.000	J. Krzemieniewskim	„ „ „
[illegible]	Narutowicza	3.380	25.350	B. Lisowskim	„ „ „
506	Piotrkowskiej	11.960	89.700	J. Ładą	„ „ „
506-a	Sienkiewicza	11.820	88.650	K. Rossmanem	„ „ „
509	Piotrkowskiej	3.580	26.850	J. Rzymowskim	11 X 1929
534 ros. b	Żelaznej	13.320	99.900	A. Smolińskim	„ „ „
	Piotrkowskiej				
538	„ „	9.720	72.900	E. Trojanowskim	„ „ „
573	„ „	5.960	44.700	S. Bułharowskim	„ „ „
576 ros. f	Pustej	3.960	29.700	K. Imienińskim	„ „ „
593-a	Brzeznej i Sienkiew.	59.940	449.550	S. Jarzębskim	„ „ „
630-e	Piotrkowskiej	4.580	34.350	W. Jeżewskim	„ „ „
640-[illegible]	Wólczańskiej	3.780	28.350	L. Kahlem	„ „ „
656-a	„ „	10.000	75.000	A. Karnawalskim	„ „ „
663-a	„ „	1.880	14.100	S. Kornem	„ „ „
[illegible]	Wólczańskiej i [illegible]skiej	7.600	57.150	J. Krzemieniewskim	„ „ „
607/8	Piotrkowskiej	[illegible]	14.850	B. Lisowskim	„ „ „
[illegible]	„ „	5.500	41.250	J. Ładą	[illegible] X [illegible]
765-c	Wólczańskiej	1.360	10.200	W. Siniarskim	„ „ „
768	Piotrkowskiej	6.680	50.100	A. Smolińskim	„ „ „
769	Piotrkowskiej	58.600	439.500	E. Trojanowskim	„ „ „
780-b	Al. Kościuszki	3.740	28.050	J. Andrzejewskim	„ „ „
786	Piotrkowskiej	40.260	301.950	S. Bułharowskim	„ „ „
786-Z	Pańskiej	4.860	36.450	K. Imienińskim	„ „ „
788-o	Zielony Rynek	3.320	24.900	W. Jeżewskim	„ „ „
789-w	Lipowej	1.740	13.050	L. Kahlem	„ „ „
789-pp	28 p. Strz. Kan.	4.320	32.400	A. Karnawalskim	„ „ „
795-t	6-go Sierpnia	4.280	32.100	S. Kornem	„ „ „
795-ab	„ „	2.100	15.750	J. Krzemieniewskim	15 X 1929
798 ros. b	Lipowej	2.140	16.050	B. Lisowskim	„ „ „
803-e	„ „	1.860	13.950	J. Ładą	„ „ „
807	Wólczańskiej	2.140	16.050	K. Rossmanem	„ „ „
809-a	Pańskiej	4.340	32.550	J. Rzymowskim	„ „ „
835-def	Anny	980	7.350	S. Szmidtem	„ „ „
876	Kątnej	720	5.400	E. Trojanowskim	„ „ „
901-e	Słowiańskiej	1.560	11.700	J. Andrzejewskim	„ „ „
901 ros. ż	„ „	1.500	11.250	S. Bułharowskim	„ „ „
902 ros. b	„ „	1.140	8.550	K. Imienińskim	„ „ „
902-n	Słowiańskiej i Grabowej	18.920	141.900	S. Jarzębskim	„ „ „
914-a	Senatorskiej	2.340	17.550	L. Kahlem	„ „ „
915-a	Wodnej	1.340	10.050	A. Karnawalskim	16 X 1929
916-a	„	2.840	36.300	S. Kornem	„ „ „
934 ros ż	Miedzianej i Przędzalnianej	800	6.000	B. Lisowskim	„ „ „
965-k	Wilczej	860	6.450	J. Ładą	
975-a	Skierniewickiej	1.240	9.300	J. Rzymowskim	„ „ „
1043-k	Kilińskiego	1.660	12.450	W. Siniarskim	„ „ „
1054-aa	Napiórkowskiego	5.620	42.150	Szmidtem	„ „ „
1075 ros f	Gubernatorskiej	1.900	14.250	E. Trojanowskim	„ „ „
1085	Kilińskiego	16.000	120.000	S. Bułharowskim	„ „ „
	Sienkiewicza				17 X 1929
1096-a	„ „	5.420	40.650	L. Kahlem	„ „ „
1097-de	Nawrot i Kilińskiego	8.640	64.800	W. Karnawalskim	„ „ „
	Kilińskiego				
1113	„ „	9.060	67.950	J. Krzemieniewskim	„ „ „
1114ik/1115-i	Składowej	2.120	15.900	B. Lisowskim	„ „ „
1116	Kilińskiego	2.220	16.650	J. Ładą	„ „ „
1127-ab	Juljusza	780	5.850	J. Rzymowskim	„ „ „
1132-a	Juljusza i Kilińskiego	4.520	33.900	W. Siniarskim	„ „ „
1136	Kilińskiego	780	5.850	J. Andrzejewskim	„ „ „
1142	„ „	1.060	7.950	S. Bułharowskim	„ „ „
1150-a	Fabrycznej	8.400	63.000	W. Jeżewskim	„ „ „
1150-b	„ „	5.360	40.200	L. Kahlem	„ „ „
1174-b	Głównej	580	4.350	A. Karnawalski	18 X 1929
1175-a	„ „	840	6.300	S. Korn	„ „ „
1176-e	Nawrot	1.700	12.750	J. Krzemieniewski	„ „ „
1186	Juljusza i Nawrot	3.880	29.100	J. Ładą	„ „ „
1210-e	Narutowicza	8.040	60.300	K. Rosmanem	„ „ „
1224	Targowej	1.140	8.550	J. Rzymowskim	„ „ „
1273	Głównej	5.080	38.100	A. Smolińskim	„ „ „
1294rosb	Przędzalnianej	1.040	7.800	S. Szmidtem	„ „ „
1295 rosb	Nawrot i Sienkiewicza	3.680	27.600	E. Trojanowskim	„ „ „
1349	Traugutta	2.620	19.650	J. Andrzejewskim	„ „ „
1355	Narutowicza	2.240	16.800	S. Bułharowskim	„ „ „
1371	„ „	45.000	337.500	K. Imienińskim	„ „ „
1372	„ „	2.140	16.050	S. Jarzębski	„ „ „
1382	Cegielnianej	3.800	28.500	W. Jeżewski	21 X 1929
1399	„ „	680	5.100	A. Karnawalskim	„ „ „
1402-a	„ „	4.120	30.900	S. Kornem	„ „ „
1418-E	Kamiennej	4.980	37.350	J. Krzemieniewskim	„ „ „
1437-F	Skwerowej	2.140	16.050	J. Rzymowskim	„ „ „
1442	Kilińskiego	29.400	220.500	W. Siniarskim	„ „ „
1636/37	Wierzbowej	7.200	54.000	J. Andrzejewskim	„ „ „
1663	Nowo-Cegielnianej	2.700	20.250	K. Imieniński	22 X 1929
1666	„ „	1.660	12.450	S. Jarzębskim	„ „ „
1667	„ „	2.020	15.150	L. Kahlem	„ „ „
2308	Senatorskiej	10.000	75.000	B. Lisowskim	„ „ „
2370	Radwańskiej	7.280	54.600	J. Ładą	„ „ „
4022	Rzgowskiej	1.560	11.700	W. Siniarskim	„ „ „
4107	Rzgowskiej	4.000	30.000	S. Szmidtem	„ „ „
4208	Aleksandrowskiej	17.000	127.500	E. Trojanowskim	„ „ „
	Rzgowskiej				
4338	„	[illegible]	9.450	S. Bułharowskim	„ „ „
4388	[illegible]	1.600	12.000	K. Imienińskim	„ „ „
452/3	Wschodniej	[illegible]	38.500	S. Kornem	„ „ „

Licytacje powyższe o tyle dokonywane [illegible] należności [illegible] w dniu licytacji [illegible] nie będą.

Łódź, dnia 20 marca 1929 roku.

(Ciąg dalszy str. 9)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

16 זונטאג
ח
סיון תרפ"ט

יוני
זון-אויפגאנג 3.14
זון-אונטערגאנג 7.59

וואיעוואדע יאשטשאלט
וועגען דער ווירטשאפטליכער לאגע אין לאדז

דער לאדזער וואיעוואדע יאשטשאלט האט אין ווארשא אין א געשפרעך וועגען דער ווירטשאפטליכער לאגע אין לאדז געזאגט, אז ער אינטערוועניר אין באהך און אין אינערן-מיניסטעריום וועגן פערקלענערן די ארבייטסלאזיגקייט אין לאדז דורך אננעהמען א טייל ארבייטסלאזע צו די באהן-ארבייטען אויפ'ן שטח פון לאדזער וואיעוואדזטווע. אזוי צ. ב. קומען פאר באהן-ארבייטען אין שעראדזער און לאסקער-קרייז און די באהן-דירעקציע בעשעפטיגט ביי די דארטיגע ארבייטען די ארומיגע פויערים. פון דעם קומט אין רעזולטאט אזא משונה'דיגע ערשיינונג, אז די ארבייטסלאזע הונגעריגן און די פויערים ארבייטען אפ דעם זומער און פערלאנגען שפעטער אונטערשטיצונגען אלס ארבייטסלאזע. דערפאר — דערצעהלט דער וואיעוואדע — האב איך פארגעשלאגען, כדי אויסצומיידען אנ'אונצופרידענהייט צווישען די ארבייטסלאזע, אנצונעהמען צו די ארבייטען נאר ארבייטסלאזע, וואס זענען פעררעגיסטרירט אין מלוכה'שען ארבייטס-פערמיטלונגס-אמט.

די לאדזער ארבייטסלאזיגקייט, האלט דער וואיעוואדע, איז ענג פארבונדען מיט דער אלגעמיינער ווירטשאפטליכער לאגע. אין לאדז איז די לאגע אזא, אז די ארבייטסלאזיגקייט האט זיך נישט פערקלענערט. דער זומער-סעזאן איז שוין פאריבער און אויפ'ן לאדזער טעקסטיל-מארק וועלען שוין קיין ענדערונגען נישט פארקומען, אבער דער איצטיגער קריזיס אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי, דארף נישט בעטראכט ווערען אלס א קראנקהאפטע ערשיינונג פון אונזער ווירטשאפט, דאס איז א צופאסונגס-איבערגאנג פון דער פראדוקציע צו די ספעציפישע בעדינגונגען פון דער ווירטשאפט אין פוילען, ד. ה. א געזונדמאכענדער מאמענט.

דער איצטיגער קריזיס וועט ברענגען אלס רעזולטאט די נארמאליזירונג פון דער פראדוקציע און האנדעל און וועט אפשאפען דעם כאאס, וואס האט ביז איצט דארט געהערשט. ערשטיילען קרעדיטען נאך מען איצט שוין נישט אויף רעכטס און לינקס, מ'גיט נאר דאן, ווען ס'זענען דא געוויסע גאראנטיעס. ס'וועלען אויסהאלטען דעם קריזיס גע... אונטערנעהמונגען, וועלכע וועלען זיך צופאסען צום מארק, און נאך אויף אזא אופן וועט די ראציאנאלע לאדזער אינדוסטרי קענען לייזען אויך די פראגע פון ארבייטסלאזיגקייט.

דערווייל שטעהט די פראגע אויף א טויטען פונקט און די רעגירונג מוז ארנען וועגען די וואס ליידען פון דער ארבייטסלאזיגקייט.

קריזיס אין טעקסטיל-אינדוסטריע
אויז וועגען קאמיסאר פון קראנקען-קאסע

(2) אין קלאסען-פעראיין איז נעכטען פארגעקומען א פערזאמלונג פון פאבריקס-דעלעגאטען. עס זענען בעהאנדעלט געווארען די פראגען: וועגען די לעצטע געשעהענישען אין דער לאדזער קראנקען-קאסע און וועגען דעם הייערנדען קריזיס אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי. רעפערירט וועגען די ענינים האט דער לייטער פונ'ם פעראיין ה' וואלטשאק.

וועגען דער סיטואציע אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי, ווייזט דער רעדנער אן, אז די אינדוסטריעלער נוצען אויס די שלעכטע צייט און ווילען רייסען די לוינען אונטער דער דראהונג, זיי וועלען אינגאנצען שליסען די פאבריקען.

צום סוף איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע: זיך אקעגענצושטעלען יעדען פרוב פון די פאבריקאנטען ערגער צו מאכען די לוין און ארבייטס-בעדינגונגען פאר די ארבייטער.

וועגען די געשעהענישען אין קראנקען-קאסע איז נאך א לענגערער דיסקוסיע אנגענומען געווארען א פראטעסט-רעזאלוציע נעגען אויפלעזען די פערוואלטונג פון דער קראנקען-קאסע און נעגען בעשטימען א קאמיסאר. די פערזאמעלטע פראטעסטירען אויך נעגען דעם אפלעגען די וואהלען פון דער קראנקען-קאסע.

„פראצא" פראטעסטירט

(—) דאנערשטאג איז אין „פראצא" פארגעקומען א פערזאמלונג פון דעלעגאטען. ס'איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען קאמיסאר אין דער קראנקען-קאסע. נאך א לענגערען וויכוח האט די פערזאמלונג אנגענומען א רעזאלוציע, אז די טעטיגקייט פון דער פערוואלטונג איז געווען א מוסטערהאפטע, וואס ווערט אמבעסטען בעשטעטיגט דורכ'ן בריף פונ'ם פערזיכערונגס-אמט און דורך דער מינדליכער אנערקענונג, וועלכע ס'האט אויסגעדריקט דער געוו. ארבייטס-מיניסטער יורקעוויטש. די פערזאמלונג האט בעשלאסען צו פראטעסטירען נעגען דער בעשטימונג פון א קאמיסאר און דעם בעשלוס אנצוקלאגען אין העכסטען אדמיניסטראטיווען טריבונאל. די פערזאמלונג פאדערט אויך צו בעשטימען נייע וואהלען. דעם פראטעסט און די פאדערונג איז בעשלאסען געווארען איבערצושיקען צום ארבייטס-מיניסטער.

לאניוכא איז נישט משוגע
נעכטיגער דערגענצונגס-פראצעס אין לאדזער קרייז-געריכט

(2) ווי בעוואוסט, האט דאס אפעלאציע-געריכט אין ווארשא בעאויפטראגט דאס קרייז-געריכט אין לאדז צו דערגענצען דעם פראצעס פון דעם דרייפאכען מערדער לאניוכא מיט א נענויער אויספארשונג פון זיין פסיכישען צושטאנד.

נעכטען איז די אויספארשונג פארגעקומען אין קרייז-געריכט. צו דער אויספארשונג זענען געקומען א סך נייגיריגע.

10 א זייגער האט מען געבראכט לאניוכא'ן פון דער טורמע אין געריכט אריין.

12 א זייגער איז דער ריכטער קארפוס אין די פעראנגען פון ריכטער קארווין-קארעטקעוויטש, ביירינטער אילינטש און ארנאלד, קאזלאווסקי און לאזינסקי, פראקוראר מארקאווסקי און די דאקטוירים: קלאזענבערג, סטאשינסקי און פרענקעל — צוגעטרעטען צו דער אויספארשונג.

די דאקטוירים האבען ארויסגעטראגען פאלגענדען בעשלוס:

„סטאניסלאוו לאניוכא איז א פסיכאפאטישע פערזאן, אבער נישט אין אזא מאס, ער זאל זיך נישט געבען קיין דין-וחשבון פון דעם, וואס ער טוט. ער האט נישט אויף קיין געגוגענדען אופן געקענט לייטען מיט זיינע טאטען, אבער אויך נישט אין אזא מאס, ער זאל נישט קענען פערשטעהען דעם כאראקטער פון די טאטען, וועלכע ער איז בעגאנגען".

נאך דעם בעשלוס פון די דאקטוירים זענען נאך אויסגעהערט געווארען די ערות: דער פאטער און ברודער פון דעם מערדער לאניוכא און ה' שנורים, דער געוועזענער בעל-הבית, ביי וועלכען לאניוכא האט פריהער געארבייט.

די אלע דאקומענטען וועלען איבערגעשיקט ווערען קיין ווארשא אין אפעלאציע-געריכט, וואו עס וועט ערשט בעשלאסען ווערען דער גורל פון דעם בלוטיגען פערברעכער.

אבער נישט בעוויזען דאס צו טון, מען האט זי ארעסטירט. די היגע פראקוראטור האט אויך מיטגעטיילט דער פראקוראטור אין ווין, מען זאל ארעסטירען לאביסאווער'ן און איהם איבערגעבען דער מאכט אין פוילען. דער פראצעס פון די לאביסאווערס זאל פארקומען אין לאדזער קרייז-געריכט.

א באנקראט

(ב) אין די היגע סוחרישע קרייזען האט ארויסגערופען א רושם די ידיעה וועגען באנקראט פון ביאליסטאקער סוחר מ. גרושקא אויף א סומע פון 100 טויזענד זל.

ה' גרושקא האט געשמ'ט אלס עהרליכער רעעלער סוחר. איצט איז ער אנטלאפען. לאדז האט שטארק געליטען פון דעם באנקראט.

מיסברויכען פון א בריף-טרעגער

(—) זייט א געוויסער צייט האבען לאדזער סוחרים, וואס פלעגען ארויסשיקען פעקלעך דורך פאסט נישט בעקומען פאר זיי קיין דעקונג. אויף זייערע טענות, פלעגען זיי בעקומען תשובות פון י אדרעסאטען, אז זיי האבען שוין די סחורה אויסגעקויפט און דאס געלד איינגעצאהלט אויף פאסט. א רייהע סוחרים האבען זיך דעריבער געווענדעט צום הויפט פאסט אמט. דארט האט מען בעמערקט, אז די אלע אנקלאגעס קומען אן פון איין און דעמזעלבען ראיאן, וואו דער בריף-טרעגער איז וולאדיסלאוו שניעזשאנסקי. ווען ער איז אנגעפרעגט געווארען פון דער פאסט-לייטונג, האט ער פארגעשטעלט קוויטונגען, אז דאס געלד איז די אדרעסאטען אויסגעצאהלט. ווען מ'האט די קוויטונגען געוויזען די אדרעסאטען, האט זיך ארויסגעשטעלט, אז זיי זענען געפעלשט. שניעזשאנסקי איז ארעסטירט געווארען.

פון האנדעלס-געריכט

אין דער האנדעלס אפטיילונג ביים קרייז-געריכט איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען פראלאנגירען די אויסצאהלונגען פון דער פירמע „ה. בענקע און א. זאכאריאש" טריקאטאזש פאבריק, גדאנסקא 91.

די בקשה איז נישט ערפילט געווארען.

* * *

די פירמע וואלענטי זשיאמקאוו, (שיך-געוועלב זשבאווסקא 20), וועלכע איז דעם 25. מאי ערקלערט באנקראט, האט זיך געווענדעט צום געריכט וועגען גלייט. עס איז זיי ערטיילט געווארען א גלייט אויף צוויי חדשים.

* * *

וועגען דער פירמע יוליאן זיעגעל (מאניושקא 3) „פרויען-קאנפעקציע און מאנופאקטור", איז בעשלאסען געווארען צו בעשטימען אלס מינדיק פון דעם באנקראט. דעם אדוואקאט שטראהמייער און סוחר שמעון שפיצבערג.

* * *

דעם באנקראטירטען שמעון ראזענפעלד, קאנפעקציע-מאגאזין אין פאדעמבסקא האט מען ערטיילט א גלייט אויף 3 חדשים.

* * *

די לאדזער מנהל-סוחרים שמואל שמחה און הערש זילבערבערג, זאקאנטנא 19, וועלכע דאס געריכט האט בעפוילען צו ארעסטירען און אריינזעצען אין טורמע פאר בעלי-חובות האבען אריינגעטראגען צום צווייטען מאל א בקשה וועגען גלייט. אויך דאס מאל האט דאס געריכט די בקשה אפגעווענדעט.

א בייזווילליגער באנקראט
א ווארשאווער אשת-חיל האט בעשווינדעלט לאדזער סוחרים און זיצט איצט אין ארעסט

(2) אין די לאדזער אינדוסטריעלע קרייזען איז געווען בעקאנט און געהאט א גוטע סוחרישע רענאמע דער ווארשאווער מאנופאקטור-הורטאווניק דוד לאביסאווער, וועלכער האט איינגע גאהרען איינגעקויפט אין לאדז סחורות, און שטענדיג גוט און רעעל בעצאהלט.

אין נאוועמבער פ. י. איז קיין לאדז געקומען לאביסאווערס פרוי, איינגעקויפט א גרעסערע פארטיע סחורה, געוויזען א בעפולמעכטיגונג פון איהר מאן, וועלכער, ווי זי האט ערקלערט, האט זיך געפונען אויף קוראציע אין קארלסבאד, און געדעקט מיט דורצטערמינירטע וועקסלען.

דעם 10. יוני האבען זיך די לאדזער סוחרים דערוויסט, אז אלע וועקסלען אין א סומע פון אנ'אנדערטהאלבען מיליאן זל. האבען די לאביסאווערס געלאזט צום פראטעסט. דער לאדזער סוחר ה' דוד לימבערג, וועלכער האט געהאט ביי דעם באנקראט דעם גרעסטען היזק איז ארויסגעפאהרען קיין ווארשא און זיך דערוואוסט, אז לאביסאווער האט פערקויפט די סחורה, וועלכע זיין פרוי האט אנגענומען אין לאדז און איז אנטלאפען קיין ווין. זיין פרוי האט איהם געראטען נאכפאלגען. זי האט שוין

פאבאר פון יאהרגאנג 1908/7

מארגען, מאנטאג שטעלען זיך צו דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (פאמארסקא 18) די מאנספערשוינען פון יאהרגאנג 1908, וואס וואוינען אין 8-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף

W, Z.

פאבאר-קאמיסיע נומער 2 (אנראדאווא 34) דער יאהרגאנג 1908 פון 13-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף

H, P, R, T, U, Z.

פאבאר-קאמיסיע נומער 3 (זאקאנטנא 82) אלע פון יאהרגענג 1907, וועלכע זענען אין יאהר 1928 אנערקענט געווארען פאר נישט פעהיג (קאטעגאריע B) און וואוינען אויפ'ן שטח פון 8. קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די בוכשטאבען

K, L, Ł.

קאמיסאר פון קראנקען-קאסע געפאהרען קיין ווארשא

(2) נעכטען איז קיין ווארשא ארויסגעפאהרען דער רעגירונגס-קאמיסאר פון דער לאדזער קראנקען-קאסע ה' לאפושאנסקי. פאר'ן ארויספאהרען האט דער קאמיסאר אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט די דירעקטארען סאממבארקי און טאמאשעוויטש וועגען א רייהע לויפענדע און ארגאניזאציאנעלע פראגען. דירעקטאר לאפושאנסקי דארף אין ווארשא בעריכטען ווי אזוי ער האט איבערגענומען די לאדזער קראנקען-קאסע.

שטראפען פאר נישט אויסקויפען פאטענטען

(2) פאר נישט אויסקויפען פאטענטען האט דער פינאנץ-אמט בעשטראפט א רייהע פערזאנען מיט א שטראף פון 75 ביז 500 זל.

וואיאזשארען בעפרייט פון אומזאץ-שטייער

(2) דער אדמיניסטראטיווער טריבונאל האט ארויסגעגעבען אנ'אורטייל לויט וועלכען קאמיוואיאזשארען, וועלכע זענען אנגעשטעלט ביי א פירמע און בעקומען פון איהר געהאלט, דארפען נישט צאהלען קיין אומזאץ-שטייער.

היינטיגע פייערונג אין „אודראוויסקא"

היינט האלב 4 נאכמיטאג וועט אין „אודראוויסקא" פארקומען די פייערליכע גרונדשטיין לעגונג פון נייעם הייל-באד-אנשטאלט. צו דער פייערונג זענען איינגעלאדען געזעלשאפטליכע טוער, געזעלשאפטליכע און קאמונאלע אינסטיטוציעס, פרעסע, א. א. וו.

ס'איז נישט שיין,
יונגעלייט פון דער פאלקס-בילדונגס-ליגע

ערב יום-טוב האבען זיך אין דער שטאט בעוויזען פלאקאטען פון א היגען דראמאטישען קרייז א. נ. „שטרעבענדע צו קונסט" ביי דער פאלקס-בילדונגס-ליגע, וועגען א פארשטעלונג אין ווייסען זאל פון „מאנטייפעל".

דערביי האבען אבער די איינארדנער פון דערדאזיגער פארשטעלונג בעגאנגען א מעשה-נבלה דערמיט, וואס בראש פון די פלאקאטען איז געווען מיט גרויסע אותיות אפגעדרוקט „טעאטער ארט".

דאס איז א מיאוס'ער שווינדעל אזוי אויסצונוצען די נאאיוויטעט פון טעאטער-בעזוכער, און בעזונדערס פאסט עס נישט פאר „שטרעבענדע צו קונסט" ובפרט פאר א „פאלקסבילדונגס-ליגע".

שווינדעל האט מיט קונסט און מיט בילדונג גארנישט צו טון!

א נייע יתומים-הויז

אין צוזאמענהאנג מיט'ן בעשלוס פון דער לעצטער לאנדעס-קאנפערענץ פון בנות אגודת ישראל, וואס איז פארגעקומען אין לאדז, ווערט בעגרינדעט אין אונזער שטאט א יתומים-הויז. דער קאמיטעט, וואס ארבייט פאר דעם צוועק בעשטעהט פון פאלגענדע פערזאנען: פרוי מארגענשטערן, הרבנית וואלטפרייד, הרבנית סעגאל (פרעזידיום) פרוי גאלדמאן, פרוי זילבערשאק, פרוי אלשטיין, פרוי בזשאזא און פרוי בערגער.

דער קאמיטעט טרעט צו תיכף צו ארגאניזירען א גרויסע זאמעל-אקציע.

ארעסטירט דעם רעדאקטאר פון „לאדזיאנין"

(—) דאנערשטאג איז ארעסטירט געווארען דער פאראנטווארטליכער רעדאקטאר פון פ. פ. ס. וואכענבלאט „לאדזיאנין" דעם פ.פ.ס. ראטמאן אל. נאוואקאווסקי. נאוואקאווסקי איז דורכ'ן קרייז-געריכט פערמשפט געווארען אויף צוויי וואכען ארעסט פאר אפדרוקען אנ'ארטיקעל „אלבערט קזה, דער מערדער פון צעשינסקי".

נאוואקאווסקי איז ארויסגערופען געווארען אין קאמיסאריאט און דארט איז ער פעריהאלטען געווארען און אפגעשיקט געווארען אין טורמע אויף קאפערניקא.

פון געריכט

(ב) ווי מען אינפארמירט פון די געריכטס-קרייזען, דארף פונ'ם 1 יולי אריין אין קראפט א געזעץ, לויט וועלכען עס וועלען ביי יעדען שטעטישען געריכט איינגעפיהרט ווערען ספעציעלע דיזשורען פון דאקטוירים, וועלכע וועלען ארויסגעבען אומזיסט אבדוקציע-צייגנישען פאר געליטענע פון שלאגען, אנפאלען א. ד. גל. די צייגנישען וועלען האבען דעם כאראקטער פון געריכטס-דאקומענטען. ביז איצט האט דאס געריכט ביי אזעלכע פאלען זיך געמוזט שטיצען אויף עדות וועלכע פלעגען אין פיל פאלען נאר פארפלאנטערן דעם פראצעס.

פון ארבייטס-געריכט

(2) סטעפאן סאבטשאק האט אנגעקלאגט די פירמע שלמה יאקיבאוויטש. סאבטשאק האט געארבייט איבערשעה'ן און בעקומען דערמאר בעצאהלט איצט האט איהם די פירמע אפגעזאגט און נישט בעקינדיגט אויף 14 טעג.

דאס ארבייטס-געריכט האט צוגעמשפט סאבטשאק'ן 346 זל. מיט 87 גר.

פון דער האנדעלס-קאמער

(—) לויט'ן ארטיקעל 76 פון געזעץ וועגען אומזאץ-שטייער קען דער פינאנץ-מיניסטער בעשטימען ריטשאלט-שטייערן פאר קליינע אונטערנעמונגען.

דאס פינאנץ מיניסטעריום האט ביז איצט נישט אויסגענוצט זיין דאזיגע רעכט.

דער פערבאנד פון די האנדעלסקאמערן האט דעריבער בעשלאסען פארצונעמען אנ'אקציע, אז דאס מיניסטעריום זאל איינפיהרען „ריטשאלט"-אפצאהלען פאר אומזאץ פון קליינע אונטערנעהמונגען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער אקציע האט די לאדזער האנדעלס-קאמער פארגענדערגעשיקט אנ'אנקעטע וועגען אופן צו פערווירקליכען דעם פראיעקט.

(ב) די האנדעלס קאמער האט פארגענדערגעשיקט אנ'אנקעטע צו אלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס אין לאדזער קרייז וועגען סיסטעם פון שטייערן און קאמונאלע צאהלונגען.

די האנדעלס קאמער קלייבט זיך פארצונעמען אנ'אינטערווענץ-אקציע און בעט איהר מיטצוטיילען וועגען אלע שריט וואס די איינצעלנע ארגאניזאציעס האבען פארגענומען ביי דער רעגירונג און קאמונאלער מאכט.

בלוטיג פערברעכען אויף באלוט

(—) אויף קרוטקא 12 אין באלוט האבען געוואוינט דאס גאסען-מיידעל העלענא סטעמפניאווא מיט איהר געליבטען אנטאני שימטשאק. שימטשאק האט אויף אנ'אומענשליכען אופן בעראנדעלט זיין געליבטע, וועלכע פלעגט איהם מוזען אויסהאלטען.

פרייטאג איז שימטשאק ווי געוועהנליך געקומען שיכור'ערהייט אהיים און זיך גענומען שלאגען זיין געליבטע. זי האט זיך ארויסגעריסען און גענומען רופען פאליציי. אנ'אויפגערעגטער האט שימטשאק ארויסגעכאפט פון טאש א מעסער און איהם צוויי מאל אריינגעשטאכען העלענא'ן אין ברוסט. העלענא איז געפאלען א פערבלוטיגטע און שימטשאק איז אנטלאפען. די שכנים, וועלכע זענען אנגעלאפען אויף די קרעכצען, האבען ארויסגערופען די פאגאטאוויע. אין א שווערען צושטאנד האט מען די פערוואונדעטע אפגעפיהרט אין שפיטאל. די פאליציי זוכט שימטשאק'ן.

נפטר געווארען דער בלאשקער רב

פרייטאג דעם 1-טען טאג שבועות איז געשטארבען אין אונזער שטאט דער בעקאנטער און חשוב'ער רב הרה"ג ר' יואל פוקס בלאשקער רב.

הרב פוקס איז געבוירען געווארען אין יאהר תרג"ב 1882 ביי רבנישע עלטערן, איז געווען רב אין טולישקאוו (קאלישער וואיעוואדזשטווע) אין ראכשציאוו, סאמפאלנע און בלאשקי.

הרב פוקס איז געווען איינער פון די ערשטע מזרחי רבנים אין פוילען און האט א רייה יאהרען אקטיוו מיטגעארבייט אין דער ציוניסטישער בעוועגונג, זיך בעטייליגט אלס דעלעגאט אויפ'ן 12-טען קאנגרעס און אין פיל רבנישע קאנפערענצען.

די לעצטע יאהרען צוליב זיין שוואכען געזונד צושטאנד האט ער זיין צייט פערבראכט נאר על התורה ועל עבודה.

חבל על דאבדין ולא משתכחין!

„יעאס"-אקציע אין לאדז

נעכטען איז געקומען פון ווארשא דער פארשטעהער פון דער יודישער צענטראלער עמיגראציע-געזעלשאפט („יעאס") אין פוילען, ה' משה בערגמאן, כדי אין די נאהענסטע טעג דורכצופיהרען אין לאדז א פאפולאריזירונגס- און ווערבירונגס-אקציע פאר דער דאזיגער געזעלשאפט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(ב) וואיטיצקי (נאפיורקאווסקא 27), וו. דאניעלעצקי (פיעטריקאווער 127), אילניצקי און צימער (וואולטשאנסקא 37), ליינוועבער (פרייהייטס-פלאץ 2), הארטמאן (מלינארסקא 1), י. קאהאנע (אלעקסאנדראווסקא 80).

היינטיגע פערזאמלונג פון יודישער פאלקס-באנק

היינט אין אווענד קומט פאר אין לאקאל פון דעם יודישען פאלקס אוניווערסיטעט, שענקעוויטש גאס 3-5 די אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער יודישער פאלקס-באנק אין לאדז (גליבנא 41) פריהער ליי-און שפאר-קאסע פאר דער ארבייטענדער אינטעליגענץ.

פון קליינהענדלער-פעראיין

היינט קומט פאר א פערזאמלונג פון אלע מיטגלידער פון קליינהענדלער-פעראיין, פיעריק. 6.

עס וועלען בעטראכט ווערען זעהר וויכטיגע פראגען, ווי איינפיהרען דעם ריטשאלט פאר די קליינע הענדלער א. א. עס וועלען אויך בעהאנדעלט ווערען פיל וויכטיגע פראגען.

מעלדונג.

אכטונג, שערער-ארבייטער!

היינט, זונטאג, ד. 16. יוני, 5 א זייגער נ"מ קומט פאר א שערער-פערזאמלונג אין בערלינער זאל, זאכאדניא 26. די שערער-ארבייטער ווערען אויפגעפאדערט צו קומען מאסענווייז.

ספארט-בעוועגונג.

צוזאמענפליה פון „שטערן"

דער לאדזער ארבייטער-קלוב „שטערן" האט אויף ביידע טעג שבועות איינגעארדענט א צוזאמענפליה פון די ארבייטער ספארט-קלובען „שטערן" אין לאדזער ראיאן. אין צוזאמענהאנג דערמיט איז אין שטעטישען טעאטער פארגעקומען א פייערליכע אקאדעמיע, צו וועלכער עס איז געקומען א גרויסער עולם ספארטלער, געסט און רעלעגאציעס פון ארבייטער-פעראיינען. א דעלעגאציע איז אויך געווען פון מאגיסטראט און פון ג. ר. ס. ס. (צענטראלע פון די ארבייטער ספארט-פעראיינען).

די גרופען־ספארטלער, וואס זענען געקומען פון פערשידענע שטעט האבען זיך צוזאמענגעקליבען אין העלענאוו און פון דארט האבען זיי (אין א צאהל פון אנ'ערך 500 מאן) דורך אלטשטאט, אונטער די טענער פון ארקעסטער מארשירט צום שטעטישען טעאטער. דער ארקעסטער האט געשפילט די פועלי־ציון שבועה און דאן די אקאדעמיע האט געעפענט דער וויצע-פרעזידענט פון שטאט־ראט ד"ר שיפמאן. ער האט בעגריסט די געסט, די פארשטעהער פון דער פ.פ.ס. סאציאליסטישען מאגיסטראט. צ. ק. פון „יוגענד" א. אנר. נאכדעם האט ער געהאלטען א קורצע רעדע אין יודיש און אין פויליש וועגען ארבייטער-ספארט, און עס זענען געהאלטען געווארען בעגריסונגען. ס'האבען בעגריסט אין נאמען פון פועלי-ציון — ראזאר ערעלמאן, אין נאמען פון די פועלי-ציון-פראקציע — ראטמאן האלענדערסקי, פון צ. ק. „יוגענד" — י. קערנער, פון סאציאליסטישען מאגיסטראט — לאמניק פורטאל, פון ר. ג. ר. ס. ס. — רעמקאווסקי, פון דער צענטראלע „שטערן" — „גוויאזדא" — ד"ר אפענהיים טיטעלמאן א. אנר.

„גוויאזדא" (ווארשא) „הכח" 4:0

„גוויאזדא" (ווארשא) „ווידזעוו" 2:3

נעכטיגע רינג-קאמפען אין צירק

פאר די נעכטיגע רינג-קאמפען האט זיך פון פובליקום געמאלדען א געוויסער ברזשעזשינסקי און האט געפאדערט איהם צו לאזען צום טורניר און אלס ערשטער געגנער זאל פאר איהם בעשטימט ווערען דער ברוטאלער קראוס.

אין דער ערשטער פאר האבען געקעמפט קראוס מיט פאגזשעבא. געזיגט האט דער ערשטער אין דער 7 מינוט. באלד נאך דעם האט קראוס געקעמפט מיט ברזשעזשינסקין, וועלכען ער האט באלד אין דער 1 מינוט בעזיגט.

דער קאמף שטעקער-קעהלער האט זיך געענדיגט רעמי.

דער קאמף שטיבאר פיעטראוויטש האט זיך פערענדיגט מיט א זיג פון שטיבארן אין דער 30 מ.

דער דעצידירענדער קאמף וואייס-סאכשניידער האט זיך פערענדיגט מיט'ן נצחון פאר ווייס'ן אין דער 17 מינוט.

OBWIESZCZENIE.

DYREKCJA TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO M. ŁODZI

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za niezapłacone raty wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz 11-ej z rana w Kancelarji Wydziału Hipotecznego m. Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 21 przed wyznaczonymi rejentami.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Nr. Nr. hipoteczny nieruchom.	Przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	Przed notarjuszem	Dnia
75	Podrzecznej i Stodolnianej	1.580	11.850	J. Rzymowski	4.X 1929 r.
191-a	Stary Rynek	660	4.950	S. Korn	7.X „ „
270-x	Wólczańskiej	4.140	31.050	E. Trojanowskim	7.X „ „
817-g	Lipowej	1.540	11.550	A. Smolińskim	15 X „ „
1043-I	Kilińskiego	1.500	11.250	A. Smolińskim	16.X „ „
1437	Cegielnianej i Kilińskiego	38.780	290.850	K. Rossmanem	21.X 1929 r.
1437-G	Skwerowej	3.560	26.700	A. Smolińskim	21.X „ „
1632	Cegielnianej i Magistrackiej	3.720	27.900	E. Trojanowskim	21.X „ „
4093	Hipotecznej	6.000	45.000	A. Smolińskim	22.X „ „
1629	Nowo-Cegielnianej	3.760	28.200	J. Krzemieniewskim	22.X „ „

Licytacje powyższe o tyle dokonywane będą, o ile poszukiwane należności do chwili ostatecznego przybicia w dniu licytacji zapłacone nie będą.

Łódź, dnia 20 marca 1929 roku.

Dr. ADAM
GROSGLIR
Al Kościuszki 27
tel. 51-78,
הויט- און ווענערישע קראנקהייטען און ליבעסקראנקהייטען. נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

Dr. med.
H. Gutsztadt
ספעציאל-ארצט פאר אקושער און פרויען-קראנקהייטען
Zachodnia 62
(Cegielniana 23)
telefon 29-52
נעמט אן פון 8 ביז 10 און פון 5 ביז 7 אווענד

Dr. med.
H. LAJCHTER
צאהן-כירורג
דזיאסלע-, קין-, ניסען- און צאהן-קראנקהייטען.
Konstantynowska 9.
telefon 49-66
od 1½—5 po pol. 4664

קוואליפיצירטער
שטריקער
זוכט ארבייט.
קוואליפיצירט אויף 9-טער און 10-טער מאשין. אדרעסירען אין אדמ. אונטער „שטריקער"

דער ערשטקל. הערן- און דאמען-פריזיער-אנשטאלט
12 פאלודניאווא 12
M. KUPKA

מאכט בעקאנט די געעהרטע קונדשאפט, אז די פרייזען פון שערען און ראזירען זענען נישט געהעכערט:

אין מענער-סאלאן:
ראזירען — — — 40 גר.
שערען — — — 80 „
שערען א יונגעל — — 50 „
קאפ-וואשען — — 50 „
עלעקטרישער מאסאזש 50 „

אין דאמען-סאלאן:
שערען דאמען — — 80 גר.
אייזען- און וואסער-אנדולאציע פון 1 זל. און
קאפ-וואשען מיט עלעקטר. טרוקען-אפאראט 1 זל.
מאניקור — — — 70 גר.

ב ע מ.: דער דאמען- און הערן-סאלאן ווערט בעדינט פון ערשטקל. פאכמענישע קרעפטען.

א קאלאניאל-
געוועלב
מיט א שוי-פענסטער
אין בעסטען צענטרום שטאט, צווישען מאניושקי און טראוגוטא גאס מיט פולער איינריכטונג אין פריזווירדיג
זאפארט איבערצוגעבען
צו ערפאהרען שענקעוויטשא 18 ביים טאפעצירער. 7700

א בודקע
געאייגנעט אויף א געוועלב און אויף אנדערע צוועקן. צו ערפאהרען זשעראמסקיעגא 97, ביי ביי סטאנקעוויטש

וויכטיג פאר לעטניקעס
געשמאקע כשרע
מיטאגען
איז צו בעקומען
אין פאדעמביע,
ווילע פשעדבורסקי
(נאהענט פון טראמוואי).

א בודקע
מיט א שויפענסטער און א זוניגע וואוינונג, זאפארט איבערצוגעבען. — זאקאנטנא 18, ביי בנימין קרוק. מעקלערס געווארנט. 7965

א שותף
צו א גוט-פראספערירענדעם געשעפט מיט קאפיטאל פון 1000 ביז 1500 דאלאר, ווערט געזוכט.
צו ערפאהרען קילינסקיעגא 41 וואהנ. 32 פון 12—3 נאכמ. 7967

פערלוירען געווארען
א בלאנקא-וועקסעל אויף 100 זל. אויסשטעלער ס. רישפאן, זשירא מ. דאקטארטשיק, — צאהלבאר דעם 10 יוני ד. י. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג. אבצוגעבען צו דאקטארטשיק, בזשעזשינער 19. 7969

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz.U.R.P. Nr. 91, poz. 527), na Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 lipca 1928 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 761), na opinji Komisje do ustalenia cen, wyrażonej na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 1929 roku — niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 676 z dnia 14 czerwca 1929 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalnę (najwyższe):

Na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:

1.	wieprzowina . . .	zł. 3 00	18.	baleron gotowany . .	zł. 7.30
2.	wieprzowina bez dokł. .	„ 3.80	19.	„ surowy . .	„ 5 70
3.	schab i baleron . .	„ 4.0)	20.	boczek sur. wędz. . .	„ 5.00
4.	słonina	„ 4.00	21.	„ gotowany . .	„ 5.40
5.	sadło	„ 4.00	22.	szmalec	„ 4.40
6.	salceson . . .	„ 4.00	23.	słonina paprykowana .	„ 5.20
7.	kiełbasa krajana . .	„ 4.00	24.	siekane . . .	do umowy
8.	„ serdelowa . .	„ 4.00	25.	polędwica sur. wędz. .	„ 7.80
9.	pasztetowa . . .	„ 5 00	26.	kiełbasa surowa .	do umowy
10.	serdelki	„ 5 30	27.	rolada	„ 5.00
11.	podgarlana . . .	„ 2.80	28.	kiełbasa sucha . .	„ 6.20
12.	czarna	„ 2 80	29.	salami	„ 9.00
13.	kaszanka . . .	„ 1.60	30.	parówki	„ 6.20
14.	krakowska . . .	„ 5.00	31.	kiełbasa sucha polska .	„ 7.00
15.	szynka gotowana . .	„ 7.60	32.	„ „ moskiewska	„ 7.00
16.	szynka sur. wędz. . .	„ 4.40	33.	„ „ myśliwska	„ 8.65
17.	szynka bez kości . .	„ 4.75	34.	salami miękkie . .	„ 6.20

Na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg.

W HURCIE:		W DETALU:	
1. wołowina normalna I gat. .	Zł. 2.75	1. wołowina normalna I gat.	Zł. 3.20
2. „ „ II „ .	„ 2.30	2. „ „ II „ .	„ 2.60
3. „ koszerna I „ .	„ 3.54	3. „ koszerna I „ .	„ 4.20
4. „ „ II „ .	„ 2.85	4. „ „ II „ .	„ 3.40
5. baranina normalna . .	„ 2.85	5. baranina normalna . .	„ 3.30
6. „ koszerna . .	„ 3.35	6. „ koszerna . .	„ 4.00
7. cielęcina normalna . .	„ 2.50	7. cielęcina normalna . .	„ 2.90
8. „ koszerna . .	„ 2.50	8. „ koszerna . .	„ 3.00
		9. wołow. norm. I gat. bez kości	„ 3.80
		10. „ „ II „ „ „	„ 3.00
		11. polędwica wołowa . .	„ 4.40

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych będą ukarani przez władzę administracyjną I-ej Instancji według art. 4 i 5 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej **aresztem do 6-ciu tygodni lub grzywną do 10.000.— złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 16 czerwca 1929 roku

Wiceprezydent m. Łodzi
(—) Dr. E. WIELIŃSKI.

יעדע שפּאַרזאַמע ערעגאַנטע ווייס,

ווי פאַרזיכטיג מ'דאַרף וואַשען זיידענע וועש

נאָר אין דער היים — אויב ס'איז נאָר מעגליך אונטער אייגענער אויפזיכט, דאַרפען זיין געוואַשען אַלערליי שטאָטליכע זיידענע דאַמען-וועש אין אַ גוט-געמאַכטער פּיאַנע פון לוקס, וואָס נישט נאָר זי וואַשט פּרעכטיג, נאָר זי רעגענערירט. נאָר דורך אָפטען און סיסטעמאַטישען וואַשען אין לוקס, קען מען דערגרייכען אַ מוסטערהאַפטע ריינקייט, דויערהאַפטיגקייט און שעהנעם אויסזעהען פון די דאָזיגע שיינע קליידונגס-שטיקער.

און לוקס וואַשט זיך גרויסאַרטיג זיידענע וועש, די קאָלירען ענדערן זיך נישט — און וואָס אָפטער ס'ווערט געוואַשען, אַלץ מעהר ווערט עס ווייכער און אַנגענעהם אין טראָגען. זייד אונטערן איינפלוס פון לוקס בעקומט אַ ספּעציפישען עלעגאַנטען גלאַנץ. לוקס פערלענגערט די עקזיסטענץ פון די דעליקאַטע שטאָפען.

ווי אַזוי זיך צו בענוצען מיט לוקס.

אַ הייפעל זייף-פלאַטקעס צולאָזען אין אַ ענטשפּרעכענדער מאָס הייס וואַסער, שלאָגען פון דעם אַ געדיכטע פּיאַנע און צוואַרטען ביז ס'וועט זיך אָפּקיהלען.

אין לויע מידלינעס פאָרזיכטיג וואַשען דורך אויסקוועטשען אין די הענד. ווען אַלעס איז שוין גענצליך ריין, זאָרגפעלטיג אויסשווענקען אין שטובען-וואַסער, עס ענדערן 3 מאָל. אויפהענגען אויף אַ לופטיג אָרט.

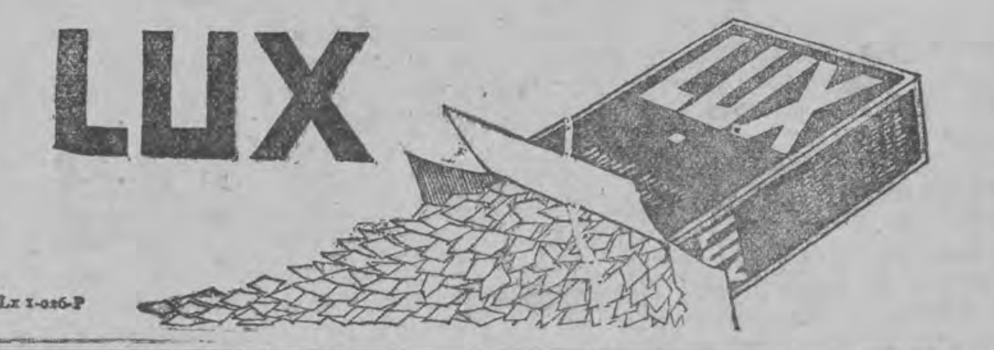

Lx 1-026-P

קנה חכמה קנה בינה ואל תט מאמרי פי

אַז די דאַרפסט ערלעדיגען מאַנופאַקטור זאַכען זאָלסט דו גלייך קומען צו לויפען אין ביוראָ
17 פּיעטריקאַווער 17
52 זאַכאַדניאַ 52

אַז תלך לבטח דרכך

ווייל אין ביוראָ ביי ה' מאַנעלאַ ווערט געווימענהאַפט ערלעדיגט און געשריבען אַלע סאָרטען זאַכען, ביטעס, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, קאָרנע און ציוויל אַפּעלאַציעס, אַדוואַלאַניעס, אינטערוועניעס, ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען, איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

מיט אַכטונג
י. מאַנעלאַ, פּיעטריקאַווער 17
דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און דענטיסטישער קאַבינעט.
בזשעזשינער 11, טעלעפאָן 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד"ר אימיך נאָז, האַלז, אויערן קר.	$4^1/_2$—$3^1/_2$
ד"ר קערשנער קינדער-קראַנקה.	$4^1/_2$-3 11-9
ד"ר שיפּמאַן אינערליכע קראַנקהייטען	2—12
ד"ר לוביטש הויט און געשלעכט-קר.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר שמירגעלד נערווען און גמיטליכע קר.	2—1
ד"ר גאָלדבלאַט אויגען-קראַנקה.	$1^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר ווייס כירורגישע קראַנקהייטען	3—2
ד"ר שמערלאַווסקי פרויען-און געבורט-הילף	$4^1/_2$—$3^1/_2$

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. ווי פּאַקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהל. איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אַפּעראַצ. אויף פּערלאַנג הייזען אין שטאָט. אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אַנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, אויך פלעגמאַ און בלוט

אימפונגען נעגען שקאַרלאַטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאַזשינסקי סטאָמאַטאָלאָגאַ
צאָהן-אַרצט 6—3 1—10
קינסטליכע צייהן, קראָנען, מאָסטען א. א. וו.

די לעטשניצע איז אויך שבת זונטאָג

קלויזול'עס

און זאַבעזפּיטשעניעס

אויף אַלע שטעט אין פּוילען, בעזאָרגט שנעל און ביליג דער געוועזענער געריכטס-סעקרעטער

ב. מאָז, 10 פּיעטריקאַווער 10
רעכטסקאָנסולענט.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף טיפיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען.
קוואַרץ-לאַמפּ. עלעקטרישער היילקאַבינעט קאָסמעטיק.
— — טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָוונד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכמ.
נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג.
— בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען. —

וויזיט 3 זל.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר רעקאָווסקי נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—5 7—6
ד"ר דזשאַנער הויט און געשל. קר.	10—11 1—9
ד"ר גאָלדשטיין-אויגען-קראַנקהייטען פּאָלאַק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן נערוועז קראַנקהייטען 12—2 הויך זונ.	
ד"ר ראָזענצווייג קינדער-קראַנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פּאַפּיערני פרויען און געבורט-הילף	$11^1/_2$-1 5-6
ד"ר קאַנטאָר כירורגישע-קראַנקהייט. 4-5 זונ.	1—2
ד"ר ווײַנבערג אינ. תקרע לונגען-קר.	12—1, 6—7
ד"ר סטופעל רענטגען	10—12 4—6
א. נראָדזענשיק צאָהן-אַרצט	3—7
נ. ראָזעס צאָהן-אַרצט	9—2

צאָהן-טונג ד. בעלייכטונגען, קראָנען, מאָסטען א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

א רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
אימפונגען נעגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.

ערצט.-קאָסמעטיש. קאַבינעט

פּראָפ. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָוונד

שוואַרץ-גאָלד

פיקס
שירמס, שטעקענס
נאָר אין דער פאַבריקשטעל

ס. פינגערהוט, גרזשמאַרסקאַ 19

אַנאָנסען-פרייז: פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפּאַלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ „ —60 „ „ „ 4 „
נאָכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ —18 „ „ „ 8 „
פאַר אַ מילימעטער-שורה:
אויסער דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער. אויסל. 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. אַ וואָרט

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים; אויף דער פּראָווינץ — 6 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד — 8 זל.
פאַר'ן אינהאַלט און פאָרמען די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פערענטוואָרטליך
די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat" Spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.
Czcionkami i druk „Najer Folksblat" Piotrkowska 21;